

HE 102/2026 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE
VUODEN 2026 TOISEKSI LISÄTALOUSARVIOKSI**

Viitaten yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,

että eduskunta hyväksyisi oheen liitetyn ehdotuksen toiseksi lisätalousarvioksi vuodelle 2026.

Helsingissä 3.6.2026

Pääministeri

PETTERI ORPO

Valtiovarainministeri *Riikka Purra*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 2026 *toiseksi* lisätalousarvioksi.

Talouden näkymät

Valtiovarainministeriön huhtikuussa 2026 julkaistun ennusteen mukaan Suomen talouden toipuminen viivästyy Lähi-idän kriisin ja energian hinnan nousun vuoksi. Bruttokansantuotteen ennustetaan kasvavan 0,6 % v. 2026. Öljyn hinnan nousu heikentää ulkoista kysyntää ja kotitalouksien ostovoimaa, mikä hidastaa vientiä ja yksityistä kulutusta. Puolustukseen, energiasiirtymään ja teknologiaan liittyvät investoinnit tukevat kuitenkin talouskasvua, vaikka asuntorakentamisen elpyminen viivästyy edelleen. Inflaatio nopeutuu 2,0 prosenttiin v. 2026 erityisesti energian kallistumisen seurauksena.

Työllisyys pysyy v. 2026 noin viime vuoden tasolla ja työttömyysasteen ennustetaan olevan 9,8 %. Työmarkkinoilla on paljon työvoiman tarjontaa maahanmuuton ja työvoimatoimien seurauksena.

Talouden näkymiin liittyy poikkeuksellisen paljon epävarmuutta. Lähi-idän kriisin pitkittyminen voisi nostaa energian ja raaka-aineiden hintoja edelleen sekä heikentää maailmantalouden kasvua ja Suomen vientikysyntää.

Tuloarviot

Kokonaisuudessaan tuloarvioita ehdotetaan korotettavaksi 131 milj. eurolla.

Verotuloissa arvonlisäveron kertymää ehdotetaan korotettavaksi 122 milj. eurolla. Sekalaisten tulojen arviota korotetaan 113 milj. eurolla, mihin sisältyy mm. päästöoikeuksien huutokauppataloarvion alentaminen 153 milj. eurolla ja korotuksia arvioituihin EU:lta saataviin tuloihin.

Osinkotuloja ja omaisuuden myyntituloja ehdotetaan alennettavaksi yhteensä 72 milj. eurolla tarkentuneiden kertymätietojen perusteella. Arviota osinkotulosta vuodelle 2026 alennetaan, mutta toisaalta Fingrid Oyj:n osakemyynnit lisäävät tuloja 62 milj. euroa.

Suomen Pankin tuloutusta ja Senaatti-kiinteistöjen tuloutusta alennetaan yhteensä 41,4 milj. euroa. Metsähallituksen tuloutusta korotetaan 10 milj. eurolla.

Työllisyystoimet

Lisätalousarvioesitykseen sisältyy hallituksen kevään kehysriihessä linjaamia työllisyystoimia. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla ehdotetaan nuorten rekrytointitukeen yhteensä 20 milj. euron määrärahaa. Määräraha riittäisi n. 3 300 työttömän nuoren työllistämiseen. Nuorisotyöttömyyden ehkäisemisen pilotteihin ehdotetaan yhteensä 15 milj. euron määrärahaa. Lisäksi yhteensä 20 milj. euroa ehdotetaan kohdennettavan pitkäaikaistyöttömien osaamissetelistä aiheutuviin kustannuksiin.

Valtiovarainministeriön hallinnonalalla valtionhallinnon kesätyöntekijöiden ja harjoittelijoiden lisärekrytointiin ehdotetaan 4 milj. euron määrärahaa.

Sisäministeriön hallinnonala

Rajavartiolaitoksen investointimomentille ehdotetaan 44 milj. euron lisärahoitusta ja poliisin toimintamenoihin vastaavasti 6,2 milj. euron lisärahoitusta droonitorjuntakyvyn vahvistamiseen. Lisäksi rajavartiolaitoksen investointimomentilta peruutetaan 6,5 milj. euroa Itärajan esteita -hankkeeseen vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä rahoituksesta. Määrärahan peruutus pohjautuu tarkentuneeseen kustannusarvioon.

Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenoihin ehdotetaan 4,2 milj. euron lisäystä kansalaisuuslain muuttamista valmistelemaan hankkeeseen. Ulkomaalaislain muutokseen liittyviin kertaluonteisiin kustannuksiin ehdotetaan 2 milj. euroa. Lisäksi maastapoistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuviin menoihin ehdotetaan lisäystä 1,5 milj. euroa.

Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottoon sekä vastaanoton asiakkaille maksettaviin tukiin ehdotetaan yhteensä 82 milj. euron määrärahalisäystä. Tarvearvion nousu aiheutuu maahanmuuttoa koskevan ennusteen päivityksestä sekä sen mukaisesta vastaanoton piirissä olevien henkilöiden arvioitun määrän kasvusta.

Puolustusministeriön hallinnonala

Puolustusvoimien toimintamenoihin ehdotetaan 25 milj. euron lisärahoitusta materiaalin kunnossapitoon ja varustamiseen. Puolustusministeriön toimintaedellytysten parantamiseksi muuttaneessa turvallisuusympäristössä ja Nato-jäsenyyden myötä lisääntyneiden resurssitarpeiden kattamiseen ehdotetaan lisättävän 2 milj. euroa siirtona Puolustusvoimien toimintamenoista.

PVKEH 2026 -tilausvaltuuden enimmäismäärään ehdotetaan lisättävän 1 057 milj. euroa puolustusmateriaalihankintoihin, jotka ajoittuvat vuosille 2026—2032. Tilausvaltuuksien lisäyksestä vuosille 2026—2028 kohdentuvista maksuista 562 milj. euroa katetaan hallinnonalalle aiemmin myönnettyillä määrärahoilla.

Ukrainan tukemiseksi tarkoitettuihin aloitteisiin osallistumiseen ehdotetaan 44,3 milj. euron lisärahoitusta. Ukrainaan toimitettuun 31. tukipakettiin sisältyneen puolustusmateriaalin korvaaviin hankintoihin tarkoitettua Ukrainan tukemisen tilausvaltuutta (UKR 2023) ehdotetaan korotettavan 96,8 milj. euroa, johon liittyvät maksut ajoittuvat vuoteen 2028. Lisäksi Puolustusvoimien toimintamenoihin ehdotetaan 5,7 milj. euron lisäystä Ukrainalle annettavan koulutus- ja materiaalituen kustannusten kattamiseen. Kotimaiselta teollisuudelta Ukrainan tarpeisiin tehtäviin hankintoihin liittyvää tilausvaltuutta (UKR 2024) ehdotetaan korotettavan 50 milj. eurolla, joka kasvatettaisiin vastaavalla määrällä vuoden 2026 puolustusmateriaalihankintojen määrärahaa.

Puolustusmateriaalihankintoihin tarkoitettua määrärahaa 18,3 milj. euroa ehdotetaan peruutettavan ja budjetoitavan uudelleen jaettavaksi avustuksena kotimaisen puolustusteollisuuden tukemiseen.

Puolustusvoimien toimintamenoihin ehdotetaan 17,3 milj. euron vähennystä vuoden 2025 toteutuneen indeksikehityksen mukaisena tarkistuksena, kun hintakehitys on osoittautunut ennakoitua tehtyjä kustannustasotarkistuksia hitaammaksi. Puolustusmateriaalihankintoihin ehdotetaan 44,5 milj. euron lisäystä kattamaan ennakoitua indeksitarkistusta suuremmat kustannukset.

Puolustusmateriaalihankinnoista v. 2025 aiheutunut 9,2 milj. euron valuuttakurssivoitto ehdotetaan vähennettävän määrärahasta.

Valtiovarainministeriön hallinnonala

Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseota varten ehdotetaan 58,5 milj. euron takausvaltuutta.

Tullille ehdotetaan 1,3 milj. euroa tullivälinevalvontarahasto CCEI:n omarahoitusosuuteen. Verotukseen liittyvien korkomenojen tarvearviota korotetaan 77,5 milj. eurolla.

Ahvenanmaan verotasoitukseen ehdotetaan lisättäväksi 23,7 milj. euroa vuoden 2024 verotasoituksen vahvistamisen myötä.

EU-jäsenmaksujen määrärahan tarvearviota ehdotetaan pienennettäväksi 106 milj. euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

Valtionosuuteen ja -avustukseen esi- ja perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin ehdotetaan 8 milj. euron vähennystä päivitettyä määrärahan tarvearviota vastaavasti.

Suomen Kansallisteatterin päärakennuksen kuparikaton kuivasprinklerijärjestelmän ja vesikaton korjaukseen ehdotetaan 7,62 milj. euron määrärahaa.

Olympiarahastolle ehdotetaan 2 milj. euron määrärahaa vastinrahoituksena sen keräämää yksityistä rahoitusta vastaavasti.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Hallituksen investointiohjelmasta ehdotetaan rahoitettavaksi seuraavat uudet hankkeet:

— Vaasan meriväylän syventämiseen ehdotetaan 15 milj. euron valtuutta ja 1 milj. euron määrärahaa.

— Vaasan satamaradan sähköistykseen ehdotetaan 8 milj. euron valtuutta ja 0,8 milj. euron määrärahaa.

— Valtatie 6 parantamiseksi Tolosenmäen kohdalla Kiteellä ehdotetaan perusväylänpitoon 5,2 milj. euron määrärahaa.

— Inkoon seudun investointien vahvistamiseksi parantamalla Tähtelän liittymää ehdotetaan perusväylänpitoon 1,2 milj. euron määrärahaa.

Lisäksi hallituksen investointiohjelmaan sisältyvien jo päätettyjen hankkeiden valtuuksia ehdotetaan tarkistettavan seuraavasti:

— Turun satamaradan siirto -hankkeen valtuutta ehdotetaan korotettavaksi 8 milj. eurolla 19 milj. euroon.

— Oulun henkilöratapiha -hankkeen valtuutta ehdotetaan korotettavaksi 9,6 milj. eurolla 34,1 milj. euroon.

— Valtatie 8 Edsevö—Lepplax -hankkeen valtuutta ehdotetaan korotettavaksi 2,2 milj. eurolla 26,2 milj. euroon.

Muita uusia liikennehankkeita ehdotetaan rahoitettavaksi ja jo päätettyjen hankkeiden valtuuksia tarkistettavan seuraavasti:

— Valtatie 6 Keltin silta, Kouvola -hankkeelle ehdotetaan 20,751 milj. euron valtuutta ja 9,951 milj. euron määrärahaa.

— Valtatie 9 Vartiala—Riistavesi Kivisalmen silta, Kuopio -hankkeelle ehdotetaan 12,6 milj. euron valtuutta ja 0,3 milj. euron määrärahaa.

— Valtatie 21 Palojoensuu—Maunu -hankkeen valtuutta ehdotetaan korotettavaksi 26,5 milj. eurolla 56,5 milj. euroon ja määrärahaa ehdotetaan 6,5 milj. euroa.

— Valtatie 5 Leppävirta—Kuopio -hankkeen valtuutta ehdotetaan korotettavaksi 32 milj. eurolla 212 milj. euroon ja määrärahaa ehdotetaan 1 milj. euroa.

— Eurooppalaisen raidelevyden ratayhteyksien suunnittelu Tornio—Haaparanta—Kemi -hankkeen valtuutta ehdotetaan korotettavaksi 41 milj. eurolla 61 milj. euroon ja määrärahaa ehdotetaan 3,1 milj. euroa.

— Valtatiellä 21 Tengeliönjoen siltojen uusimiseen ehdotetaan perusväylänpitoon 3,3 milj. euron määrärahaa.

— Kantatiellä 92 Karigasniemen siltojen uusimiseen ehdotetaan perusväylänpitoon 1,05 milj. euron määrärahaa.

Seuraavien hankkeiden valtuuksia ehdotetaan tarkistettavan, mutta lisämäärärahan tarve ehdotetaan katettavaksi muilta hankkeilta säästyvistä määrärahoista:

— Valtatie 3 ja valtatie 19 liittymäjärjestelyt Jalasjärvi, Kurikka -hankkeen valtuutta ehdotetaan korotettavaksi 3 milj. eurolla 14 milj. euroon.

— Valtatie 15 Kotkan sisääntulotie, Hyväntuulentie -hankkeen valtuutta ehdotetaan korotettavaksi 4,5 milj. eurolla 12,67 milj. euroon.

— Uuden jäänmurtajan hankinnan valtuutta ehdotetaan korotettavaksi 70 milj. eurolla 240 milj. euroon.

Oy Suomen tietotoimistolle (STT) ehdotetaan 1,05 milj. euron valtionavustusta perusuutispalvelun tuottamisen turvaamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Uusiutuvan energian tuotantotukeen ehdotetaan n. 69 milj. euron vähennystä johtuen sähkön markkinahinnan muutoksesta.

Huoltovarmuusrahastolle ehdotetaan 10 milj. euron määrärahaa turpeen varmuusvarastointia varten.

Muut muutokset hallinnonaloilla

Ulkoministeriölle ehdotetaan 8,4 milj. euron lisäystä investointisuojausopimuskiistojen aiheuttamiin menoihin.

Oikeusministeriön hallinnonalalla tuomioistuimille ehdotetaan 4,7 milj. euroa ja Syyttäjälaitokselle 2,2 milj. euroa ruuhkan purkamiseen.

Valtionosuuteen työttömyysetuuksien perusturvasta ehdotetaan 0,3 milj. euron vähennystä sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla. Muutos on seurausta siitä, että selvitetään 1.5.2026 voimaan tulleen yleistuen tarveharkinnan vaikutukset henkilöihin, jotka olivat jo päättäneet siirtyä osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle (kasvattaa määrärahatarvetta 1,4 milj. eurolla). Samalla myös tarkennetaan osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen vaikutusta etuusmenoon (vähentää määrärahatarvetta 1,7 milj. eurolla).

Ympäristöministeriön pääluokkaan ehdotetaan yhteensä 25 milj. euron määrärahaa energiatehokkuutta parantavan korjausrakentamisen avustuksiin.

Tasapaino ja valtionvelka

Varsinaisten tulojen 131 milj. euron lisäys ja määrärahojen 420 milj. euron lisäys huomioon ottaen vuoden 2026 toinen lisätalousarvioesitys lisää valtion nettolainanoton tarvetta 289 milj. eurolla. Valtion nettolainanotoksi v. 2026 arvioidaan n. 11,1 mrd. euroa. Alijäämää pienentää 1.1.2026 lakkautetun Valtion asuntorahaston jäljellä olevan kassan tulouttaminen valtion budjettiin. Tuloutus ei vaikuta valtion velanottoon. Jos n. 2,3 mrd. euron tuloutusta ei huomioida, on alijäämä 13,4 mrd. euroa. Valtionvelan määrän vuoden 2026 lopussa arvioidaan olevan n. 201 mrd. euroa, mikä on n. 69½ % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Budjettitalouden tuloarviot, määrärahat ja tasapaino, milj. euroa

	2025 Tilinpäätös	2026 Hyväksytty talousarvio (TA+LTA)	2026 Hallituksen esitys	2026 Yhteensä
Määrärahat yhteensä				
(pl. valtionvelan vähentäminen)	89 327	91 268	420	91 688
— Valtionvelan korot (pääluokka 36)	3 013	3 246	-	3 246
Tuloarviot yhteensä				
(pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	76 606	80 506	131	80 637
— Verotulot	65 617	67 273	122	67 395
— Muut tulot	10 989	13 233	9	13 242
Nettolainanotto ja velanhallinta				
(mom. 15.03.01)	16 428	10 762	289	11 051
— Nettolainanotto	17 804	-	-	-
— Velanhallinta	-1 376	-	-	-

Vaalikauden kehys

Kehykseen luettavia menoja ehdotetaan lisättäväksi 403 milj. eurolla. Vuoden 2026 kehysmenojen taso olisi 78 804 milj. euroa.

Vuoden 2026 ensimmäisen lisätalousarvion jälkeen kuluvan vuoden jakamaton varaus oli 245 milj. euroa. Kun huomioidaan kehysten rakennemuutokset ja kehysmenojen lisäys, jää kuluvan vuoden jakamattomaksi varaukseksi 49 milj. euroa.

Kehyksen hinta- ja rakennemuutokset, milj. euroa

Momentti	Asia	2026
26.01.50	Tekninen muutos. Vuoden 2025 talousarviossa myönnetystä kolmivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 3,5 milj. euroa. Kyseessä on käytettävissä olleen määrärahan käyttökohteen muutos vaalikauden kehysten sisällä.	3,5
27.10.01, 27.10.18, 27.30.20, 27.10.19	Sopimusperusteinen hintakorjaus (Puolustusvoimien menojen indeksikorjauksen tarkistus vuoden 2025 toteutuneen hintakehityksen mukaiseksi sekä hävittäjähankinnan ostovoimakorjaus)	32,4
32.01.11	Sopimusperusteinen hintakorjaus (valtion sopimusratkaisu 2025—2028)	0,1
27.01.40, 27.10.18	Vuoden 2024 määrärahan uudelleenbudjetointi kotimaisen puolustusvoimien tukemiseen.	18,3
27.01.66	Osallistuminen kansainvälisiin aloitteisiin Ukrainan tukemiseksi. Ukrainalle annettava tuki on kehysten ulkopuolista menoa kehysäännön mukaisesti.	44,3
27.10.01	Ukrainalle annettava tuki. Kehysten ulkopuolista menoa kehysäännön mukaisesti.	5,7
27.10.01	Vuoden 2025 määrärahan uudelleenbudjetointi Puolustusvoimien toimintamenojen tilausvaltuuteen.	8,6
27.10.18	Ukrainalle annettava uusi puolustusmateriaaliapu. Kehysten ulkopuolista menoa kehysäännön mukaisesti.	50,0

Kehyksen hinta- ja rakennemuutokset, milj. euroa

Momentti	Asia	2026
28.70.01, 28.01.01	Vuoden 2024 määrärahan uudelleenbudjetointi toimintatapojen ja digitalisaation kehittämishankkeisiin.	10,0
30.20.49	Vuoden 2024 määrärahan uudelleenbudjetointi ravinnekierrätyksen edistämiseen biokaasutuotannolla.	3,3
30.40.31	Vuoden 2023 määrärahan uudelleenbudjetointi vesihuollon toimintavarmuuden ja kyberturvallisuuden parantamiseen.	0,8
30.40.62	Vuoden 2023 määrärahan uudelleenbudjetointi Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston ohjelmakauden 2021—2027 kansalliseen rahoitusosuuteen.	6,8
31.10.20, 31.10.77	Perusväylänpidon nimetyt pienhankkeet ja väyläverkon kehittämishankkeet. Hankkeet ovat osa hallitusohjelmaan sisältyvää investointiohjelmaa. Kehyksen tasoa korotetaan menoja vastaavasti.	8,2
31.10.31	Vuoden 2024 määrärahan uudelleenbudjetointi kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen ja kuntien joukkoliikennehankkeisiin.	2,0
31.10.77	EU:n CEF-tukea vastaava määräraha väylähankkeisiin. Läpivirtauserä, jota vastaava korvaus tuloutuu momentille 12.31.10. Tulo on huomioitu jo vuoden 2026 talousarviesityksen täydennyksessä, mutta kehystä ei ole vielä tällöin korotettu tuloja vastaavasti.	13,1
32.20.47	Ajoitusmuutos julkisen liikennesähkön ja -kaasun lataus- ja tankkausinfrastruktuurin hankkeiden maksatuksissa.	-1,6
33.03.04, 28.70.04	Vuoden 2025 määrärahan uudelleenbudjetointi pelihaittarekisterin kehittämiseen.	0,3
33.70.50	Vuoden 2024 määrärahan uudelleenbudjetointi kunnissa toteutettavaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaan.	1,4
33.20.52	Tarkentumiset yleistuen käyttöönoton vaikutusarvioihin ja siirtymäsääntöön. Kyseessä on perustemuutos kehyksen ulkopuolisella momentilla, jolloin kehystasoa nostetaan määräraha-arvion laskua vastaavasti.	0,3
Yhteensä		207,4

Eduskunnan vuodelle 2026 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

Pääluokka	Hyväksytty talousarvio (TA+LTA)	Hallituksen esitys	Yhteensä
21. Eduskunta	149 350 000	-	149 350 000
22. Tasavallan presidentti	30 435 000	-	30 435 000
23. Valtioneuvoston kanslia	244 123 000	1 316 000	245 439 000
24. Ulkoministeriön hallinnonala	1 151 253 000	8 415 000	1 159 668 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	1 243 011 000	11 082 000	1 254 093 000
26. Sisäministeriön hallinnonala	2 094 342 000	173 173 000	2 267 515 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	6 402 705 000	175 152 000	6 577 857 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	42 252 455 000	-13 299 000	42 239 156 000
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	8 997 472 000	1 615 000	8 999 087 000

Eduskunnan vuodelle 2026 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

30.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 557 403 000	22 426 000	2 579 829 000
31.	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	3 942 329 000	46 946 000	3 989 275 000
32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	3 575 041 000	-5 743 000	3 569 298 000
33.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	14 885 410 000	1 049 000	14 886 459 000
35.	Ympäristöministeriön hallinnonala	496 348 000	-2 008 000	494 340 000
36.	Valtionvelan korot	3 246 066 000	-	3 246 066 000
Yhteensä		91 267 743 000	420 124 000	91 687 867 000

Eduskunnan vuodelle 2026 hyväksymät tuloarviot ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain, euroa

Osasto	Hyväksytty talousarvio (TA+LTA)	Hallituksen esitys	Yhteensä
11.	Verot ja veronluonteiset tulot	122 120 000	67 395 173 000
12.	Sekalaiset tulot	112 766 000	10 208 091 000
13.	Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	-103 400 000	2 963 102 000
15.	Lainat (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	-	70 881 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)		131 486 000	80 637 247 000
15.03.01	Nettolainanotto ja velanhallinta	288 638 000	11 050 620 000
Yhteensä		420 124 000	91 687 867 000

Vuoden 2026 II lisätalousarvio

TULOARVIOT

	€
Osasto 11	
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	122 120 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	122 000 000
01. Arvonlisävero, lisäystä	122 000 000
19. Muut veronluonteiset tulot	120 000
13. Lupa- ja valvontaviraston valvontamaksut, lisäystä	120 000
Osasto 12	
12. SEKALAISET TULOT	112 766 000
24. Ulkoministeriön hallinnonala	39 340 000
99. Ulkoministeriön hallinnonalan tulot, lisäystä	39 340 000

Osasto 13

25. Oikeusministeriön hallinnonala	—
99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot	—
26. Sisäministeriön hallinnonala	91 299 000
98. EU:lta saatavat tulot , lisäystä	91 299 000
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	—
70. Opintotukitoiminnan tulot	—
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	1 127 000
10. Hallinnonalan virastojen tulot, lisäystä	1 127 000
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	-19 000 000
21. Päästöoikeuksien huutokauppatulot, vähennystä	-153 000 000
50. EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muista koheesipolitiikan rahastoista saatavat tulot, lisäystä	134 000 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOJEN TULOUTUKSET	-103 400 000
03. Osinkotulot ja osakkeiden myyntitulot	-72 000 000
01. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot, vähennystä	-72 000 000
04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta	-15 000 000
01. Osuus Suomen Pankin voitosta, vähennystä	-15 000 000
05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	-16 400 000
01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset, vähennystä	-16 400 000

Osasto 15

15. LAINAT	288 638 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	288 638 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, lisäystä	288 638 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:**420 124 000**

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 23	€
23. VALTIONEUVOSTON KANSLIA	1 316 000
01. Hallinto	1 316 000
01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 316 000
 Pääluokka 24	
24. ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA	8 415 000
01. Ulkoasiainhallinto	9 915 000
01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	9 415 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	500 000
10. Kriisinhallinta	-1 000 000
20. Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)	—
21. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-500 000
66. Rauhanvälitys (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-500 000
90. Ulkoministeriön hallinnonalan muut menot	-500 000
66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-500 000
 Pääluokka 25	
25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	11 082 000
01. Ministeriö ja hallinto	-50 000
01. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-50 000

Päälukka 26

17

10. Tuomioistuimet	4 700 000
03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 700 000
15. Oikeuspalvelut	107 000
01. Oikeuspalveluviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	107 000
20. Ulosotto	4 082 000
01. Ulosottolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 082 000
30. Syyttäjät	2 200 000
01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 200 000
40. Rangaistusten täytäntöönpano	43 000
01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	43 000

Päälukka 26

26. SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	173 173 000
01. Hallinto	31 884 000
01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä .	-46 000
23. EU:n pelastuspalvelumekanismi lääkinnällisten materiaalien CBRN-varastointi (siirtomääräraha 2 v)	—
26. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan ohjelmakaudella 2021—2027 (siirtomääräraha 3 v)	—
27. EU:n pelastuspalvelumekanismi CBRN-varastointi (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	150 000
29. Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	33 000 000
50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-1 220 000
10. Poliisitoimi	7 700 000
01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	6 200 000
20. Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot (arviomääräraha), lisäystä	1 500 000
20. Rajavartiolaitos	44 170 000
70. Rajavartiolaitoksen investoinnit (siirtomääräraha 5 v), lisäystä	44 170 000

Pääluokka 27

30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta	1 220 000
01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 220 000
40. Maahanmuutto	88 199 000
01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	6 200 000
21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha), lisäystä	66 708 000
63. Vastaanottotoiminnan asiakkaille maksettavat tuet (arviomääräraha), lisäystä	15 291 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	175 152 000
01. Puolustuspolitiikka ja hallinto	64 529 000
01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 981 000
40. Eräät avustukset (kiinteä määräraha)	18 255 000
66. Jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	44 293 000
10. Sotilaallinen maanpuolustus	111 390 000
01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	6 968 000
18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v), lisäystä	98 522 000
19. Monitoimihävittäjien hankinta (siirtomääräraha 5 v), lisäystä	5 900 000
30. Sotilaallinen kriisinhallinta	-767 000
20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-767 000

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	-13 299 000
01. Hallinto	280 000
01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	580 000
20. Valtion kiinteistöstrategian toteuttaminen (arviomääräraha), vähennystä	-300 000

Pääluokka 29

19

10. Verotus ja tulli	79 426 000
02. Tullin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 926 000
95. Verotukseen liittyvät korkomenot (arviomääräraha), lisäystä	77 500 000
20. Palvelut valtioyhteisölle	1 500 000
09. Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 500 000
40. Valtion luvat, valvonta ja palvelurakenteet	120 000
04. Lupa- ja valvontaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	120 000
60. Valtionhallinnon yhteiset henkilöstömenot	4 000 000
03. Nuorten lisäkrytointien henkilöstömenot (siirtomääräraha 2 v) ...	4 000 000
70. Valtionhallinnon kehittäminen	6 120 000
01. Toimintatapojen ja digitalisaation kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	6 120 000
04. Rahapeliuudistuksen toimeenpano (siirtomääräraha 3 v)	—
80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	24 335 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), lisäystä	618 000
34. Ahvenanmaan verotasoitus (arviomääräraha), lisäystä	23 717 000
90. Kuntien tukeminen	—
30. Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha), lisäystä	11 000 000
31. Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki (arviomääräraha), vähennystä	-11 000 000
92. EU ja kansainväliset järjestöt	-129 080 000
69. Maksut Euroopan unionille (arviomääräraha), vähennystä	-106 000 000
88. Suomen osuus Euroopan vakausmekanismin pääomasta (arviomääräraha), vähennystä	-23 080 000

Pääluokka 29

29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	1 615 000
01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot	-5 000
01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-5 000

Pääluokka 30

02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	50 000
31. Eräät Opetushallituksen menot ja avustukset (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-50 000
10. Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus ja vapaa sivistystyö	-8 000 000
30. Valtionosuus ja -avustus esi- ja perusopetuksen ja varhaiskasvatuk- sen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä	-8 000 000
80. Taide ja kulttuuri	7 620 000
50. Avustukset taiteen ja kulttuurin edistämiseen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	7 620 000
90. Liikuntatoimi	2 000 000
50. Liikunnan ja urheilun edistäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	2 000 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	22 426 000
01. Hallinto ja tutkimus	-1 554 000
01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-164 000
40. Maa- ja elintarviketalouden sekä luonnonvaratalouden huoltovar- muuden vahvistaminen, viennin edistäminen ja arvonnäytteen kehittä- minen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-1 390 000
10. Maaseudun kehittäminen	—
40. Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset (siirtomääräraha 3 v)	—
64. EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseu- dun kehittämiseen (siirtomääräraha 3 v)	—
20. Maa- ja elintarviketalous	4 690 000
01. Ruokaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	200 000
47. Ruokaketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 190 000
49. Alkutuotannon tuotantopanosomavaraisuuden lisääminen (siirto- määräraha 3 v), lisäystä	3 300 000
40. Luonnonvaratalous	19 290 000
31. Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (siirtomääräraha 3 v), li- säystä	770 000
40. Eräät luonnonvaratalouden korvaukset (arviomääräraha), lisäystä .	110 000

Pääluokka 31

21

42. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 400 000
50. Riistatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	227 000
62. Elinkeinokalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	13 783 000

64. Metsähallitus

—

Pääluokka 31**31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN
HALLINNONALA****46 946 000****01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot****5 636 000**

01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-11 000
02. Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 183 000
88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	4 464 000

10. Liikenne- ja viestintäverkot**40 260 000**

20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	13 370 000
31. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	2 000 000
77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	24 890 000

20. Liikenteen ja viestinnän palvelut**1 050 000**

21. Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	—
51. Avustukset liikenteen ja viestinnän palveluihin (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 050 000

Pääluokka 32**32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA****-5 743 000****01. Hallinto****1 160 000**

01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-130 000
02. Elinvoimakeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	700 000
04. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—
06. Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	17 000

Pääluokka 33

08. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	20 000
09. Energiaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä ..	-20 000
11. Huoltovarmuuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	73 000
51. Merimiesten matkakulujen korvaukset (arviomääräraha), lisäystä ..	500 000
20. Uudistuminen ja vähähiilisyys	-73 178 000
40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha), vähennystä	-7 967 000
41. Energiatuki (arviomääräraha)	—
47. Julkisen liikennesähkön ja -kaasun lataus- ja tankkausinfrastruktuurin edistäminen (arviomääräraha), vähennystä	-1 180 000
48. Uusiutuvan energian tuotantotuki (arviomääräraha), vähennystä ...	-69 031 000
83. Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha), lisäystä	5 000 000
30. Työllisyys ja yrittäjyys	56 275 000
32. Valtionavustus kunnille Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamiseen (siirtomääräraha 2 v)	2 100 000
40. Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (siirtomääräraha 3 v)	—
50. Valtionavustus nuorten rekrytointitukeen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	19 700 000
53. Työllisyyden edistämisen täsmätoimet (siirtomääräraha 3 v)	34 475 000
40. Yritysten erityisrahoitus	10 000 000
60. Siirrot hallinnonalan rahastoihin (arviomääräraha), lisäystä	10 000 000
50. Kotoutuminen ja kansainvälinen osaaminen	—
03. Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	—

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	1 049 000
01. Hallinto	-761 000
01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-911 000
06. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen vankiterveydenhuollon yksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	150 000

Päälukka 35		23
03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta		710 000
04. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		710 000
20. Työttömyysturva		-300 000
52. Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (arviomääräraha), vähennystä		-300 000
60. Sosiaali- ja terveydenhuollon tukeminen		—
35. Valtionosuus korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuoltoon (siirtomääräraha 2 v)		—
39. Palvelurakenteen kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)		—
52. Valtion rahoitus turvakotitoiminnan menoihin (siirtomääräraha 2 v)		—
70. Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen		1 400 000
50. Terveyden edistäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		1 400 000

Päälukka 35		
35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA		-2 008 000
01. Ympäristöhallinnon toimintamenot		405 000
01. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		405 000
20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen		-2 413 000
57. Valtion tukeman asuntokannan avustukset (siirtomääräraha 2 v) ...		—
58. Valtion tukeman asuntotuotannon valtuudet (arviomääräraha), vähennystä		-26 950 000
59. Avustukset asuinrakennusten energiatehokkuuden edistämiseksi (siirtomääräraha 3 v)		24 537 000

Määrärahojen kokonaismäärä:

420 124 000

TULOARVIOT

Osasto 11 VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. Arvonlisävero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 122 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu makrotaloudellisen ennusteen päivittämisestä.

2026 II lisätalousarvio	122 000 000
2026 I lisätalousarvio	-323 000 000
2026 talousarvio	23 736 000 000
2025 tilinpäätös	22 609 940 770
2024 tilinpäätös	21 558 029 290

19. Muut veronluonteiset tulot*13. Lupa- ja valvontaviraston valvontamaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 120 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu alkoholin kotiinkuljetuksen valvonnan maksutuloista. Vastaa-
vat menot on budjetoitu momentille 28.40.04.

2026 II lisätalousarvio	120 000
2026 talousarvio	3 790 000

Osasto 12 SEKALAISET TULOT

24. Ulkoministeriön hallinnonala

99. Ulkoministeriön hallinnonalan tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 39 340 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Finland-IFC Blended Finance for Climate Programme -rahastosta saatavasta palaumasta lainasaamisten takaisinmaksun johdosta.

2026 II lisätalousarvio	39 340 000
2026 talousarvio	23 833 000
2025 tilinpäätös	37 984 170
2024 tilinpäätös	43 808 706

25. Oikeusministeriön hallinnonala

99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentin perusteluja täydennetään siten, että momentille tuloutetaan maksujen perintään liittyvät liittämissä tulot.

Selvitysosa: Momentille tuloutetaan sellaiset oikeusministeriön hallinnonalan kirjanpitoyksiköiden maksujen perintään liittyvät tulot, joita ei voida tulouttaa muille momenteille.

Momentille ei edellä olevan johdosta arvioida kertyvän lisäystä.

2026 II lisätalousarvio	—
2026 talousarvio	2 750 000
2025 tilinpäätös	2 896 696
2024 tilinpäätös	2 968 149

26. Sisäministeriön hallinnonala

98. EU:lta saatavat tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 91 299 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu komissiolta saatavien RescEU-hankkeiden tuloutusten aikais-
tumisesta suhteessa aiempiin arvioihin.

2026 II lisätalousarvio	91 299 000
2026 talousarvio	93 589 000
2025 tilinpäätös	65 184 937
2024 tilinpäätös	166 283 693

29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

70. Opintotukitoiminnan tulot

Momentin perusteluja täydennetään siten, että tuloarvio budjetoidaan maksuperusteisesti.

Selvitysosa: Perustelujen muutos aiheutuu tulojen kohdentamisperusteen tarkentamisesta.

Momentille ei edellä olevan johdosta arvioida kertyvän lisäystä.

2026 II lisätalousarvio	—
2026 talousarvio	12 700 000
2025 tilinpäätös	115 396 668
2024 tilinpäätös	116 897 554

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

10. Hallinnonalan virastojen tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 127 000 euroa.

Selvitysosa: Tuloarvion muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 4 464 000 euroa Län-
sirata Oy:lle saatuna CEF-tuen maksatuksena ja vähennyksenä 3 337 000 euroa johtuen CEF-tu-
kien maksatusennusteen tarkentumisesta.

2026 II lisätalousarvio	1 127 000
2026 talousarvio	29 800 000
2025 tilinpäätös	46 855 261
2024 tilinpäätös	57 675 979

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala*21. Päästöoikeuksien huutokauppatulot*

Momentilta vähennetään 153 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu päästöoikeuksien huutokaupan tuloennusteen päivityksestä.

2026 II lisätalousarvio	-153 000 000
2026 talousarvio	428 000 000
2025 tilinpäätös	409 595 292
2024 tilinpäätös	408 591 999

50. EU:n alue- ja rakennepoliitikan ja muista koheesipoliitikan rahastoista saatavat tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 134 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Euroopan komission maksamista ennakoista.

Tulojen arvioitu kertymä (euroa)

2021—2027	
EAKR	244 000 000
ESR	80 000 000
JTF	100 000 000
Yhteensä	424 000 000

2026 II lisätalousarvio	134 000 000
2026 talousarvio	290 000 000
2025 tilinpäätös	301 519 904
2024 tilinpäätös	333 913 228

Osasto 13

KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET

03. Osinkotulot ja osakkeiden myyntitulot

01. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot

Momentilta vähennetään 72 000 000 euroa.

Selvitysosa: Tuloarvion muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 62 000 000 euroa osakemyynneistä johtuen ja vähennyksenä 134 000 000 euroa johtuen vuoden 2026 perustason mukaisten tulojen tarkentumisesta.

2026 II lisätalousarvio	-72 000 000
2026 talousarvio	2 260 000 000
2025 tilinpäätös	1 937 175 786
2024 tilinpäätös	1 451 692 920

04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta

01. Osuus Suomen Pankin voitosta

Momentilta vähennetään 15 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu siitä, että Suomen Pankki ei vuonna 2026 maksa tuloutusta valtiolle. Suomen Pankin tilintarkastettu tulos tilikaudelta 2025 on varausten purkamisen jälkeen nolla euroa. Eduskunnan pankkivaltuusto vahvisti tilinpäätöksen 13.3.2026.

2026 II lisätalousarvio	-15 000 000
2026 talousarvio	15 000 000
2025 tilinpäätös	—
2024 tilinpäätös	—

05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset*01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset*

Momentilta vähennetään 16 400 000 euroa.

Selvitysosa: Tuloarvion muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 10 000 000 euroa Metsähallituksen tuloutuksen kasvuna ja vähennyksenä 26 400 000 euroa Senaatti-kiinteistöjen tuloutuksen poistumisena.

Senaatti-kiinteistöjen tuloutuksen vähennys aiheutuu valtioneuvoston 1.4.2026 päätöksestä luopua Senaatti-kiinteistöjen tuloutuksesta valtion talousarvioon vuonna 2026. Voimakkaasti kohonneen investointitason ja siitä aiheutuvan Senaatti-konsernin voimakkaan velkaantumisen vuoksi liikelaitosten tuloutukset toteutettaisiin tosiasiasa velkarahoituksella.

2026 II lisätalousarvio	-16 400 000
2026 talousarvio	164 400 000
2025 tilinpäätös	161 000 000
2024 tilinpäätös	146 000 000

Osasto 15

LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentille merkitään lisäystä 288 638 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu tuloarvioiden ja määrärahojen muutoksista.

2026 II lisätalousarvio	288 638 000
2026 I lisätalousarvio	1 389 902 000
2026 talousarvio	9 372 080 000
2025 tilinpäätös	16 428 186 852
2024 tilinpäätös	12 133 274 864

MÄÄRÄRAHAT

Päälukka 23 VALTIONEUVOSTON KANSLIA

01. Hallinto

01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 316 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 50 000 euroa on siirtoa momentilta 25.01.01, 153 000 euroa momentilta 30.01.01 ja 300 000 euroa momentilta 32.01.01 ministerien ja heidän esikuntiensa kulusmenojen kokoamiseen, 75 000 euroa on siirtoa momentilta 27.01.01 valtioneuvoston yhteisen verkkojulkaisualustan jatkuvan palvelun menoihin, 600 000 euroa on siirtoa momentilta 28.70.01 tekoälyhankkeiden rahoitukseen, 5 000 euroa on siirtoa momentilta 29.01.01 matkustuksen neuvontaan ja tukeen, 75 000 euroa on siirtoa momentilta 32.01.01 ja 58 000 euroa momentilta 35.01.01 arkistojen järjestämiseen.

2026 II lisätalousarvio	1 316 000
2026 I lisätalousarvio	-300 000
2026 talousarvio	1 570 999 000
2025 tilinpäätös	1 615 800 000
2024 tilinpäätös	1 703 530 000

Pääluokka 24

ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 9 415 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 8 392 000 euroa ulkoministeriön hoitamien investointisuoja- ja muiden palveluiden hankinnasta aiheutuviin menoihin, 1 000 000 euroa Suomen Müncheniin v. 2026 perustettavan konsulaatin ja edustustoverkon menoihin, 319 000 euroa siirtona momentilta 27.01.01 Suomen pysyvässä edustustossa Natossa toimivien puolustussektorin erityisasiantuntijoiden palkkaus- ja muihin menoihin, 125 000 euroa siirtona momenteilta 26.01.01, 27.01.01, 30.01.01, 31.01.01 ja 33.01.01 Suomen pysyvässä edustustossa Natossa toimivan resilienssiasioiden erityisasiantuntijan palkkaus- ja muihin menoihin ja vähennyksenä 421 000 euroa siirtona momentille 27.01.01 puolustussektorin kansallisten asiantuntijoiden (VNC) palkkaus- ja muihin menoihin.

2026 II lisätalousarvio	9 415 000
2026 talousarvio	244 418 000
2025 tilinpäätös	254 514 000
2024 tilinpäätös	259 856 000

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 24.10.21 yritystukisäästön uudelleenkohdentamiseksi. Lisämääräraha käytetään v. 2026 perustettavan Suomen Münchenin konsulaatin perustamiskustannuksiin.

2026 II lisätalousarvio	500 000
2026 talousarvio	4 800 000
2025 tilinpäätös	6 000 000
2024 tilinpäätös	12 000 000

10. Kriisinhallinta

20. Suomalaisen kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

04.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	6 520 000
05.	Yhteiset menot	6 404 000
09.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansallisesta kriisinhallinnan veteraanikortista aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	5 630 000
11.	EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	1 562 000
14.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	20 951 000
23.	Naton Irakin koulutusoperaation menot	957 000
24.	EUNAVFOR MED, Irini-operaation menot	1 266 000
25.	EUMAM/Mosambikin koulutusoperaation menot	628 000
26.	EUMAM/Ukrainan koulutusoperaation menot	6 993 000
27.	EUNAVFOR ASPIDES -operaation menot	316 000
29.	YK:n rauhanturvaamisen hankkeet	400 000
30.	NSATU/ NATO Security Assistance and Training for Ukraine	1 453 000
Yhteensä		53 080 000

Selvitysosa: Käyttösuunnitelmakohtaan 04. lisäys perustuu operaation kasvaneisiin palkkauskustannuksiin palkankorotusten johdosta, käyttösuunnitelmakohtaan 24. lisäys perustuu kasvaneisiin päiväraha- ja aluspalvelukustannuksiin ja käyttösuunnitelmakohtaan 30. lisäys perustuu operaation kasvaneisiin palkkaus- ja päivärahakustannuksiin.

Lisäykset katetaan käyttösuunnitelmakohtaan 09. vähennyksellä.

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

04.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	+165 000
09.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansallisesta kriisinhallinnan veteraanikortista aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	-315 000
24.	EUNAVFOR MED, Irini-operaation menot	+50 000
30.	NSATU/ NATO Security Assistance and Training for Ukraine	+100 000
Yhteensä		-

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2026 II lisätalousarvio	—
2026 talousarvio	53 080 000
2025 tilinpäätös	40 778 414
2024 tilinpäätös	50 538 847

21. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 500 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 24.01.74 yritystukisäästön uudelleenkohdentamiseksi.

2026 II lisätalousarvio	-500 000
2026 talousarvio	17 485 000
2025 tilinpäätös	17 485 000
2024 tilinpäätös	19 523 000

66. Rauhanvälitys (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 500 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu rauhanvälityshankkeiden vähentämisestä v. 2026.

2026 II lisätalousarvio	-500 000
2026 talousarvio	3 900 000
2025 tilinpäätös	3 900 000
2024 tilinpäätös	3 900 000

90. Ulkoministeriön hallinnonalan muut menot*66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)*

Momentilta vähennetään 500 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu ulkoministeriön toimialaan liittyvien kansainvälisten järjestöjen vapaaehtoisten rahoitusavustusten vähentämisestä v. 2026.

2026 II lisätalousarvio	-500 000
2026 talousarvio	151 562 000
2025 tilinpäätös	163 265 000
2024 tilinpäätös	149 575 000

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja hallinto

01. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 50 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 23.01.01 ministerien ja heidän esikuntien kulusmenojen kokoamiseksi valtioneuvoston kansliaan.

2026 II lisätalousarvio	-50 000
2026 talousarvio	23 222 000
2025 tilinpäätös	22 491 000
2024 tilinpäätös	24 415 000

10. Tuomioistuimet

03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 700 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu lainkäyttöhenkilöstöstä.

2026 II lisätalousarvio	4 700 000
2026 talousarvio	354 061 000
2025 tilinpäätös	352 524 000
2024 tilinpäätös	329 864 000

15. Oikeuspalvelut

01. Oikeuspalveluviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 107 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 28.01.20 YTY-kohteiden hinnoitteluperiaatteiden muutokseen.

2026 II lisätalousarvio	107 000
2026 talousarvio	104 423 000
2025 tilinpäätös	92 785 000
2024 tilinpäätös	92 714 000

20. Ulosotto

01. Ulosottolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 082 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu työtuomioistuimen päätöksen mukaan ulosottoylitarkastajille maksettavista takuupalkoista ja URA-lisistä.

2026 II lisätalousarvio	4 082 000
2026 talousarvio	114 493 000
2025 tilinpäätös	111 871 000
2024 tilinpäätös	109 862 000

30. Syyttäjät

01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu lainkäyttöhenkilöstöstä.

2026 II lisätalousarvio	2 200 000
2026 talousarvio	66 143 000
2025 tilinpäätös	65 247 000
2024 tilinpäätös	63 051 000

40. Rangaistusten täytäntöönpano

01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 43 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 193 000 euroa siirtona momentilta 28.01.20 YTY-kohteiden hinnoitteluperiaatteen muutokseen ja vähennyksenä 150 000 euroa siirtona momentille 33.01.06 vankilapsykologien palkkausmenoihin.

2026 II lisätalousarvio	43 000
2026 talousarvio	310 056 000
2025 tilinpäätös	304 001 000
2024 tilinpäätös	284 492 000

Pääluokka 26

SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 46 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 24.01.01 Suomen pysyvässä edustustossa Nattossa toimivan resilienssiasioiden erityisasiantuntijan palkkaus- ja muihin menoihin.

2026 II lisätalousarvio	-46 000
2026 talousarvio	17 683 000
2025 tilinpäätös	18 084 000
2024 tilinpäätös	19 710 000

23. EU:n pelastuspalvelumekanismi lääkinnällisten materiaalien CBRN-varastointi (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää hankkeen toimeenpanosta aiheutuviin tehtäviin ja näihin tehtäviin kohdennettavan enintään 12 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön, myös virkaan nimitettyjen virkamiesten, palkkauksiin sekä hankkeen toteuttamisesta ja toimeenpanosta aiheutuviin muihin kulutusmenoihin.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuodelta 2025 siirtynyttä määrärahaa saa käyttää myös vuonna 2026 henkilöstön, myös virkaan nimitettyjen virkamiesten, palkkauksiin talousarviossa 2025 asetetun henkilötyövuosikiintiön verran.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää hankkeen toimeenpanosta aiheuttavia menoja vastaavien määrärahojen siirtämiseen, josta Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitokselle noin 7 228 000 euroa, sosiaali- ja terveysministeriölle noin 188 000 euroa, Säteilyturvakeskukselle noin 53 000 euroa ja Huoltovarmuuskeskukselle noin 117 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää hankkeesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen Huoltovarmuusrahastolle.

Selvitysosa: Perustelujen muutokset johtuvat komission hyväksymästä RescEU-projektin jatkumisesta vuoteen 2028 asti sekä huoltovarmuuslain (107/2026) uudistamisesta, jonka myötä Huoltovarmuuskeskuksesta on tullut valtion kirjanpitoyksikkö 1.4.2026 alkaen.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2026 II lisätalousarvio	—
2026 talousarvio	8 522 000
2025 tilinpäätös	29 294 000
2024 tilinpäätös	25 093 000

26. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan ohjelmakaudella 2021—2027 (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää edellä mainittujen rahastojen toimeenpanoon tarvittavan teknisen avun ja näihin tehtäviin kohdennettavan enintään 21 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön, myös virkaan nimitettyjen virkamiesten, palkkausmenojen maksamiseen sekä rahastojen toimeenpanon kannalta muiden välttämättömien kulutusmenojen maksamiseen.

Selvitysosa: Perustelujen muutos on tekninen kirjoitusvirheen korjaus liittyen henkilötyövuosikiintiöön.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2026 II lisätalousarvio	—
2026 talousarvio	104 410 000
2025 tilinpäätös	56 264 000
2024 tilinpäätös	25 354 741

27. EU:n pelastuspalvelumekanismi CBRN-varastointi (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 150 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää hankkeen toimeenpanosta aiheutuviin tehtäviin ja näihin tehtäviin kohdennettavan enintään 12 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön, myös virkaan nimitettyjen virkamiesten, palkkauksiin sekä hankkeen toteuttamisesta ja toimeenpanosta aiheutuviin muihin kulutusmenoihin.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuodelta 2025 siirtynyttä määrärahaa saa käyttää myös vuonna 2026 henkilöstön, myös virkaan nimitettyjen virkamiesten, palkkauksiin talousarviossa 2025 asetetun henkilötyövuosikiintiön verran.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää hankkeen toimeenpanosta aiheuttavia menoja vastaavien määrärahojen siirtämiseen, josta Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle noin 16 383 000 euroa, sosiaali- ja terveysministeriölle noin 232 000 euroa, Säteilyturvakeskukseksi noin 49 000 euroa ja Huoltovarmuuskeskukseksi noin 234 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää hankkeesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen Huoltovarmuusrahastolle.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu sosiaali- ja terveysministeriölle kohdennettavasta puuttuvasta hankerahoituksesta.

Perustelujen muutokset johtuvat komission hyväksymästä RescEU-projektin jatkumisesta vuoteen 2028 asti sekä huoltovarmuuslain (107/2026) uudistamisesta, jonka myötä Huoltovarmuuskeskuksesta on tullut valtion kirjanpitoyksikkö 1.4.2026 alkaen.

2026 II lisätalousarvio	150 000
2026 talousarvio	24 905 000
2025 tilinpäätös	43 000 000
2024 tilinpäätös	114 851 000

29. Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 33 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu hallinnonalan virastojen päivitetystä menoarvioista sekä varautumisesta viime vuotta vastaaviin RescEU-hankkeiden materiaali- ja lääkeostojen volyymeihin.

2026 II lisätalousarvio	33 000 000
2026 talousarvio	168 300 000
2025 tilinpäätös	222 275 020
2024 tilinpäätös	188 148 055

50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 1 220 000 euroa.

Vuoden 2025 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 3 500 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 26.30.01 väestönsuojia koskevan avustamisen ja materiaallisen varautumisen hankkeiden rahoitukseen.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2026 II lisätalousarvio	-1 220 000
2026 talousarvio	3 780 000
2025 tilinpäätös	23 860 000
2024 tilinpäätös	4 775 000

10. Poliisitoimi

01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu poliisiin droonitorjunnan varautumiseen liittyvistä toimista.

2026 II lisätalousarvio	6 200 000
2026 talousarvio	1 020 702 000
2025 tilinpäätös	986 790 000
2024 tilinpäätös	947 304 000

20. Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 500 000 euroa.

Momentin määräraha muutetaan arviomäärärahaksi.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu maasta poistamistoiminnan merkittävästä kasvusta.

2026 II lisätalousarvio	1 500 000
2026 talousarvio	3 868 000
2025 tilinpäätös	4 183 393
2024 tilinpäätös	2 987 859

20. Rajavartiolaitos

70. Rajavartiolaitoksen investoinnit (siirtomääräraha 5 v)

Momentille myönnetään lisäystä 44 170 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää miehittämättömien järjestelmien ja niiden torjuntajärjestelmien suunnittelu-, hankinta-, koulutus- ja käyttöönottokustannuksiin.

Vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä viisivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 6 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 44 000 000 euroa aiheutuu Rajavartiolaitoksen droonitorjuntaan varautumiseen liittyvistä toimista ja 170 000 euroa miehittämättömien ilmavalvontajärjestelmien hankintaan ja käyttöönottoon perustetun UXV30-hankkeen kuluista.

Perustelujen täydennys aiheutuu miehittämättömien järjestelmien ja niiden torjuntajärjestelmien suunnittelu-, hankinta-, koulutus- ja käyttöönottokustannuksista sekä momentin käyttötarkoituksen laajennuksesta.

Määrärahan peruuttaminen aiheutuu Itärajan esteaita -hankkeen kustannusarvion tarkentumisesta ja sen mukaisesti käyttämättä jäävästä määrärahasta.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2026 II lisätalousarvio	44 170 000
2026 talousarvio	34 250 000
2025 tilinpäätös	190 312 000
2024 tilinpäätös	282 250 000

30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta

01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 220 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää ilma-alusten käyttöön liittyvän hälytys- ja johtamisjärjestelmän välittömien kustannusten korvaamiseen Fintraffic Lennonvarmistus Oy:lle ja ilma-alusten käytöstä pelastustehtävissä sekä poliisille etsintätehtävissä ilma-alusten käytöstä aiheutuneisiin kustannuksiin.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 26.01.50 väestönsuojia koskevan avustamisen ja materiaalian varautumisen hankkeiden rahoitukseen.

Lisämäärärahalla on tarkoitus palkata henkilöstöä (4 htv) väestönsuojien avustamisen ja materiaalian varautumisen hankkeeseen ja hankkia väestönsuojien suojauskyselyselvitys.

2026 II lisätalousarvio	1 220 000
2026 talousarvio	2 930 000
2025 tilinpäätös	8 385 000
2024 tilinpäätös	4 605 000

40. Maahanmuutto

01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 4 200 000 euroa aiheutuu kansalaisuuslain muuttamista valmistele-
van hankkeen kustannuksista ja 2 000 000 euroa ulkomaalaislain muutokseen liittyvistä kerta-
luonteisista kustannuksista.

Hallitus on antanut eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi kansalai-
suuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (kansalaisuuskoelaki) sekä esityksen laeiksi ulko-
maalaislain ja rikoslain 17 luvun 7 b §:n muuttamisesta (maasta poistaminen).

2026 II lisätalousarvio	6 200 000
2026 talousarvio	87 869 000
2025 tilinpäätös	90 282 000
2024 tilinpäätös	103 507 000

21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 66 708 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu maahanmuuton olettamien päivityksestä.

2026 II lisätalousarvio	66 708 000
2026 talousarvio	80 776 000
2025 tilinpäätös	190 350 167
2024 tilinpäätös	290 466 038

63. Vastaanottoiminnan asiakkaille maksettavat tuet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 15 291 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu maahanmuuton olettamien päivityksestä.

2026 II lisätalousarvio	15 291 000
2026 talousarvio	18 387 000
2025 tilinpäätös	43 036 206
2024 tilinpäätös	67 382 748

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustuspolitiikka ja hallinto

01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 981 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 2 000 000 euroa siirtona momentilta 27.10.01 puolustusministeriön toimintaedellytysten parantamiseen muuttuneessa turvallisuusympäristössä ja Nato-jäsenyyden seurauksena lisääntyneiden resurssitarpeiden kattamiseen ja 421 000 euroa siirtona momentilta 24.01.01 Suomen pysyvässä edustustossa Natossa toimivien puolustussektorin kansallisten asiantuntijoiden (VNC) palkkaus- ja muihin menoihin sekä vähennyksenä 75 000 euroa siirtona momentille 23.01.01 valtioneuvoston yhteisen verkkojulkaisualustan jatkuvan palvelun menoihin, 46 000 euroa siirtona momentille 24.01.01 Suomen pysyvässä edustustossa Natossa toimivan resilienssiasioiden erityisasiantuntijan palkkaus- ja muihin menoihin ja 319 000 euroa siirtona momentille 24.01.01 Suomen pysyvässä edustustossa Natossa toimivien puolustussektorin erityisasiantuntijoiden palkkaus- ja muihin menoihin.

2026 II lisätalousarvio	1 981 000
2026 I lisätalousarvio	4 800 000
2026 talousarvio	20 407 000
2025 tilinpäätös	23 821 000
2024 tilinpäätös	17 453 000

40. Eräät avustukset (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 18 255 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) puolustusteollisuuden tukemiseen
- 2) maanpuolustukseen liittyvän elinkeinoelämän tutkimus- ja kehittämistoiminnan tukemiseen.

Selvitysosa: Määräraha on momentilta 27.10.18 peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia kotimaisen puolustusteollisuuden tukemiseen.

2026 II lisätalousarvio	18 255 000
-------------------------	------------

66. Jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 44 293 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu tukitoimista Ukrainan puolustuksen vahvistamiseksi.

2026 II lisätalousarvio	44 293 000
2026 talousarvio	133 896 000
2025 tilinpäätös	30 308 000
2024 tilinpäätös	52 567 000

10. Sotilaallinen maanpuolustus*01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 6 968 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että momentille nettobudjetoidaan maksuperusteisena Naton turvallisuusinvestointiohjelman ja tilahallinnan kehittämisen menot.

Vuoden 2025 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 8 600 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2026 saa tehdä Puolustusvoimien toiminnan edellyttämiä materiaalin ja palvelujen hankintaan liittyviä pitkäaikaisia sopimuksia siten, että niistä saa aiheutua valtion talousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2026—2031 enintään 169 119 000 euroa (Vuoden 2026 toimintamenojen tilausvaltuus).

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 17 263 000 euroa vuoden 2025 toteutuneen indeksikehityksen mukaisesta tarkistuksesta, 13 156 000 euroa siirrosta momentille 27.10.18 ja 2 000 000 euroa siirrosta momentille 27.01.01 sekä lisäyksenä 25 000 000 euroa materiaalin kunnossapidon ja varustamisen kustannuksista, 8 600 000 euroa toimintamenojen tilausvaltuudelta vuodelta 2025 peruutetun määrärahan uudelleenbudjetoinnista, 5 707 000 euroa Ukrainalle annettavan tuen kustannuksista ja 80 000 euroa vuoden 2025 valuuttakurssimuutoksista.

Perustelujen täydennys mahdollistaa Naton turvallisuusinvestointiohjelman maksujen ja tilahallinnan kehittämisen menojen budjetoinnin maksuperusteisena (kertavuokra).

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Tilausvaltuuden muutostarve aiheutuu työkonkehankinnan toteuttamisesta toimintamomentilta puolustusmateriaalihankintamomentin sijaan. Tilausvaltuuden muutos toteutetaan puolustusministeriön hallinnonalalle vahvistettujen valtiontalouden kehysten puitteissa.

Valtuustaulukko muuttuu tilausvaluusmuutosten johdosta seuraavaksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2026	2027	2028	2029	2030—	Yhteensä vuodesta 2026 lähtien
Aiemmistä tilausvaluuksista aiheutuvat menot						
Kunnossapidon kumppanuus 2020 (Millog 2020) -tilausvaluus	125 692	125 692	125 692			377 076
Vuoden 2021 toimintamenojen tilausvaluus	3 500					3 500
Vuoden 2022 toimintamenojen tilausvaluus	6 470	2 183				8 653
Vuoden 2023 toimintamenojen tilausvaluus	7 164	5 905	1 900			14 969
Vuoden 2024 toimintamenojen tilausvaluus	33 999	12 665	6 955			53 619
Vuoden 2025 toimintamenojen tilausvaluus	135 983	31 360	8 632	600		176 575
Yhteensä	312 808	177 805	143 179	600		634 392
Vuoden 2026 tilausvaluudesta aiheutuvat menot						
Vuoden 2026 toimintamenojen tilausvaluus	20 000	118 249	13 595	7 655	9 620	169 119
Yhteensä	20 000	118 249	13 595	7 655	9 620	169 119
Valtuuksista aiheutuvat menot yhteensä						
	332 808	296 054	156 774	8 255	9 620	803 511
2026 II lisätalousarvio						6 968 000
2026 talousarvio						2 622 218 000
2025 tilinpäätös						2 673 973 000
2024 tilinpäätös						2 457 669 000

18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v)

Momentille myönnetään lisäystä 98 522 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että muihin puolustusmateriaalihankintoihin kuin tilausvaluuksista aiheutuvien menojen tai niihin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen määrärahaa saa käyttää enintään 237 708 000 euroa.

Vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä viisivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 18 255 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että

1) Ukrainan materiaalituen korvaushankinnat 2023 (UKR 2023) -tilausvaltuuden enimmäismäärää lisätään 96 800 000 euroa siten, että tilausvaltuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2023—2032 enintään 2 835 944 000 euroa.

2) Ukrainan materiaalituen korvaushankinnat 2024 (UKR 2024) -tilausvaltuuden enimmäismäärää lisätään 15 236 000 euroa tilausvaltuuden maksatusaikaa muuttamatta siten, että tilausvaltuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2024—2027 enintään 763 236 000 euroa.

3) Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen 2026 (PVKEH 2026) -tilausvaltuuden enimmäismäärää lisätään 1 057 000 000 euroa siten, että tilausvaltuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2026—2036 enintään 5 039 670 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 44 535 000 euroa vuoden 2025 toteutuneen indeksikehityksen mukaisesta kustannustasotarkistuksesta, 50 000 000 euroa lisäyksenä Ukrainan tukeen ja 34 156 000 euroa siirtona momentilta 27.10.01 sekä vähennyksenä 9 169 000 euroa vuoden 2025 valuuttakurssivoitosta ja 20 000 000 euroa siirtona momentille 27.10.01 Ukrainan tukeen liittyviin materiaalihankintoihin ja 1 000 000 euroa räjähdetuotannon tehostamiseen.

PVPAR 2022 -tilausvaltuuden vuoden 2024 määrärahan peruutus 18 255 000 euroa aiheutuu määrärahan uudelleenbudjetoinnista momentille 27.01.40.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

UKR 2023 ja UKR 2024 -tilausvaltuuksien enimmäismäärien muutokset aiheutuvat Ukrainan tukeen liittyvistä materiaalihankinnoista ja räjähdetuotannon tehostamisesta.

PVKEH 2026 -tilausvaltuuden enimmäismäärän lisäys aiheutuu tarpeesta aientaa tiettyjä hankkeita.

PVKEH 2026 -tilausvaltuuden enimmäismäärää kasvatetaan momentin määrärahaa muuttamatta vuosina 2026—2028 562 000 000 eurolla ja valtuuden käytöstä aiheutuvat menot maksetaan Puolustusvoimille jo myönnettyistä määrärahoista. Kyseinen osuus tilausvaltuuden lisäyksestä rahoitetaan julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2027—2030 hallinnonalalle määritellyn määrärahakehityksen sisältä, jolloin muutokset pienentävät valtuudella sitomattoman määrärahan tasoa.

Valtuustaulukko muuttuu tilausvaluuksien muutosten johdosta seuraavaksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2026	2027	2028	2029	2030—	Yhteensä vuodesta 2026 lähtien
Aiemmistä tilausvaluuksista aiheutuvat menot						
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2018) -tilausvaluus	230					230
Laivue 2020 -tilausvaluus ¹⁾	270 321	193 258	81 541	22 144		567 264
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2020) -tilausvaluus	4 920	605				5 525
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2021) -tilausvaluus	53 933	27 727	18 000			99 660
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2022) -tilausvaluus	66 550	40 480	10 000			117 030
Puolustuskyvyn parantaminen (PVPAR 2022) -tilausvaluus	205 115	255 250				460 365
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2023) -tilausvaluus	174 220	101 780	95 600	59 100	53 200	483 900
Ukrainan materiaalituen korvaushankinnat (UKR 2023) -tilausvaluus	332 184	351 982	796 071	314 530	532 103	2 326 870
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2024) -tilausvaluus	28 965	20 425	12 580			61 970
Ukrainan materiaalituen korvaushankinnat (UKR 2024) -tilausvaluus ²⁾	249 000	205 236				454 236
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2025) -tilausvaluus	99 165	130 726	131 598	29 325	112 480	503 294
Yhteensä	1 484 603	1 327 469	1 145 390	425 099	697 783	5 080 344

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2026	2027	2028	2029	2030—	Yhteensä vuodesta 2026 lähtien
Vuoden 2026 tilaus- valtuuksista aiheutuvat menot						
Puolustusvoimien materiaalin kehittäminen (PVKEH 2026)						
-tilausvaltuus ³⁾	160 670	216 900	388 565	634 935	3 638 600	5 039 670
Puolustusvoimien yhteisten ase- järjestelmien kehittäminen (PVYHTASE 2026) -tilaus- valtuus				250 000	1 750 000	2 000 000
Yhteensä	160 670	216 900	388 565	884 935	5 388 600	7 039 670
Valtuuksista aiheutuvat menot yhteensä	1 645 273	1 544 369	1 533 955	1 310 034	6 086 383	12 120 014

¹⁾ Vuodelle 2026 valtuuksista aiheutuvista menoista katetaan 58 milj. euroa hyödyntämällä aiemmin puolustusmateriaali-hankintoihin myönnettyjä määrärahoja. Vastaavalla menettelyllä rahoitetaan 54 milj. euroa v. 2027, 20 milj. euroa v. 2028 ja 8 milj. euroa v. 2029.

²⁾ Vuodelle 2026 valtuuksista aiheutuvista menoista katetaan 178,92 milj. euroa hyödyntämällä aiemmin puolustusmateriaali-hankintoihin myönnettyjä määrärahoja. Vuonna 2027 vastaavalla menettelyllä rahoitetaan 168,637 milj. euroa valtuuteen liittyvistä menoista.

³⁾ Vuodelle 2026 valtuuksista aiheutuvista menoista katetaan 136,10 milj. euroa hyödyntämällä aiemmin puolustusmateriaali-hankintoihin myönnettyjä määrärahoja. Vastaavalla menettelyllä rahoitetaan 138,40 milj. euroa v. 2027 ja 287,50 milj. euroa v. 2028.

2026 II lisätalousarvio	98 522 000
2026 I lisätalousarvio	—
2026 talousarvio	1 452 194 000
2025 tilinpäätös	1 568 748 000
2024 tilinpäätös	1 421 097 000

19. Monitoimihävittäjien hankinta (siirtomääräraha 5 v)

Momentille myönnetään lisäystä 5 900 000 euroa.

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (1 000 euroa)

01.	Monitoimihävittäjien hankinta 2021 -tilausvaltuuden (HX 2021) käytöstä aiheutuvat menot	1 201 000
02.	Monitoimihävittäjien hankinnan muu rahoitus (enintään)	25 900
03.	Indeksimenot	133 600
Yhteensä		1 360 500

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että monitoimihävittäjien hankintaa koskevia ja niihin välittömästi liittyvien sopimusten enimmäismäärää vähennetään 20 000 000 eurolla siten, että niistä vuosina 2021—2031 valtiolle aiheutuvat menot saavat olla lopullisen tarjouspyynnön lähettämisaikakohdan hintatasolla enintään 9 054 000 000 euroa (Monitoimihävittäjien hankinta -tilausvaltuus, HX 2021).

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu vuoden 2026 ostovoimakorjauksesta ja se kohdennetaan käyttösuunnitelmakohtaan 02.

Lisäksi HX 2021 -tilausvaltuuden enimmäismäärän ja vuoden 2026 menoajoituksen vähennystä vastaava lisäys kohdennetaan käyttösuunnitelmakohtaan 02. käytettäväksi kotimaassa tehtäviin sopimuksiin muuttamatta hankkeen kokonaisrahoitusta. Tilausvaltuus sisältää ulkomailta hankittavat kone-, ase- ja huoltosopimukset.

Tilausvaltuuden muutoksen johdosta valtuustaulukko muuttuu seuraavaksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2026	2027	2028	2029	2030—	Yhteensä vuodesta 2026 lähtien
Monitoimihävittäjien hankinta						
2021 -tilausvaltuus (HX 2021)	1 201 000	1 200 000	1 838 000	610 000	309 000	5 158 000
Menot yhteensä	1 201 000	1 200 000	1 838 000	610 000	309 000	5 158 000
2026 II lisätalousarvio						5 900 000
2026 talousarvio						1 354 600 000
2025 tilinpäätös						1 852 774 000
2024 tilinpäätös						1 066 342 000

30. Sotilaallinen kriisinhallinta

20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 767 000 euroa.

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

01.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	5 889 000
03.	Sotilastarkkailijatoiminnan menot	2 846 000
05.	Irakin koulutusoperaation menot	4 100 000
06.	EUMAM/Mosambikin koulutusoperaation menot	297 000
07.	Kriisinhallintaoperaatioiden yhteiset menot	11 123 000
08.	Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma	12 900 000

Käyttösuunnitelma (euroa)

09.	EUNAVFOR ASPIDES	50 000
11.	EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	812 000
12.	EUNAVFOR MED Irini, Välimeren operaation menot	130 000
13.	EUMAM/Ukrainan koulutusoperaation menot	6 708 000
15.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	14 843 000
18.	NSATU / NATO Security Assistance and Training for Ukraine	807 000
19.	Naton Irakin koulutusoperaation menot (NMI)	859 000
20.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	3 884 000
Yhteensä		65 248 000

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu vuoden 2025 toteutuneen indeksikehityksen mukaisesta kustannustasotarkistuksesta.

Käyttösuunnitelman muutokset aiheutuvat pääosin Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelman kustannustarpeista vuodelle 2026.

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

08.	Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma	+1 000 000
13.	EUMAM/Ukrainan koulutusoperaation menot	-1 000 000
20.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	-767 000
Yhteensä		-767 000
2026 II lisätalousarvio		-767 000
2026 talousarvio		66 015 000
2025 tilinpäätös		64 981 000
2024 tilinpäätös		62 276 000

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

Pääluokan perusteluja täydennetään siten, että valtioneuvosto voi myöntää tarvittaessa vastavakuutta vaatimatta valtioneuvoston tai sen määräämissä rajoissa valtiovarainministeriön muutoin päättämin ehdoin omavelkaisen pääomaltaan enintään 58,5 milj. euron valtiontakauksen tai takauksia tai muun sitoumuksen vakuudeksi Kiinteistö Oy ADM:n enintään yhteensä 117 milj. euron lainalle tai lainoille. Takaus on ehdollinen Helsingin kaupungin vastaavan suuruiselle takaukselle tai muulle vastuunotolle. Takaukset voivat kohdistua enimmäismäärän rajoissa pitkäaikaiseen rakentamislainoitukseen ja tarvittaessa väliaikaiseen suunnitteluvaiheen lainoitukseen.

Selvitysosa: Suomen valtio ja Helsingin kaupunki ovat perustaneet Kiinteistö Oy ADM:n valmistelemaan Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseon (ADM) rakentamishanketta sekä omistamaan ja hallinnoimaan Helsingin kaupungilta vuokrattavalle tontille rakennettavaa museorakennusta. Museon rakentaminen rahoitetaan kiinteistöyhtiön ottamalla lainarahoituksella, jonka enimmäismäärä on 117 milj. euroa. Rahoituksen keston arvioidaan olevan noin 34 vuotta mukaan lukien rakennus- ja suunnitteluvaiheen rahoitus.

Valtio sitoutuu vastaamaan hankkeen lainarahoituksen takaamisesta 50 prosentilla sillä ehdolla, että myös Helsingin kaupunki osallistuu rahoitukseen vastaavan suuruisella takauksella tai muulla vastaavan suuruisella vastuunotolla. Laina tai lainat taataan valtion ja kaupungin osuudet yhteenlaskettuna 100 prosentin omavelkaisina takauksina, mikä vaatii valtioneuvoston päätöksentekoon liittyvän Euroopan komission hyväksynnän. Jos hyväksyntää ei saada, lainarahoitukselle myönnetään valtion ja kaupungin osuudet yhteensä laskettuna 80 prosentin takaukset vastaavasti siten, että valtio takaa lainarahoituksen 40 prosentilla sillä ehdolla, että myös Helsingin kaupunki osallistuu rahoitukseen vastaavan suuruisella takauksella tai muulla vastaavan suuruisella vastuunotolla. Valtion takausten voimassaolo sidotaan takauksen kohteena olevan rahoituksen kestoajaksi ja voi olla voimassa kuitenkin enintään vuoteen 2065 asti. Takaukset tai niiden ensimmäinen erä on nostettava vuoden 2029 loppuun mennessä. Valtiontakaus kattaisi takausvastuun pääomamääräisen enimmäismäärän lisäksi lainojen velkakirjaehtojen mukaisen koron, viivästyskoron sekä laina- ja korkokantojen mukaiset muut maksut ja perimiskulut. Valtiontakauksen perusteella syntyvä enimmäisvastuu koostuisi näistä eri sitoumuksista ja niiden korkotasosta ja juoksuajoista.

Valtiontakaus edellyttää vastavakuuksien järjestämistä ottaen kuitenkin tarvittaessa huomioon rakennusaikana mahdollisesti olevat vakuustekniset rajoitteet sekä lainojen mahdollisten korkosuojauksien vaatimat vakuustarpeet. Valtiontakauksien tulee täyttää EU:n valtioneuvoston päätökset.

Valtiontakaukset voivat enimmäismäärän rajoissa kohdistua pitkäaikaiseen rakennusrahoitukseen sekä tarvittaessa lyhytaikaiseen suunnitteluvaiheen rahoitukseen.

Valtio perii 0,5 % vuotuista takausmaksua kunkin puolivuotiskauden alussa olevasta takausvastuun määrästä sekä takauksen myöntämisen yhteydessä kertamaksuna 0,25 % myönnetyn takausvastuun kokonaismäärästä.

01. Hallinto

01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 580 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu momentilta 28.70.01 peruutetun määrärahan uudelleenbudjetoinnista hallitusohjelman toimenpiteiden täytäntöönpanon vauhdittamiseen.

2026 II lisätalousarvio	580 000
2026 talousarvio	41 154 000
2025 tilinpäätös	41 735 000
2024 tilinpäätös	40 983 000

20. Valtion kiinteistöstrategian toteuttaminen (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 300 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu yhteisiin toimintaympäristöihin siirtymiseen liittyvästä vuokratkompensatioista, mistä 107 000 euroa on siirtoa momentille 25.15.01 ja 193 000 euroa siirtoa momentille 25.40.01.

2026 II lisätalousarvio	-300 000
2026 talousarvio	2 904 000
2025 tilinpäätös	1 969 237
2024 tilinpäätös	3 136 030

10. Verotus ja tulli

02. Tullin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 926 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 1 326 000 euroa aiheutuu EU:n CCEI 2 -hankkeiden edellyttämistä menoista ja 600 000 euroa vuonna 2025 tehtyyn RRF-rahoituskirjaukseen liittyvästä oikaisusta.

2026 II lisätalousarvio	1 926 000
2026 talousarvio	200 777 000
2025 tilinpäätös	210 526 000
2024 tilinpäätös	210 396 000

95. Verotukseen liittyvät korkomenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 77 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu tuloverotuksen luonnollisten henkilöiden kasvaneista ennakonpalautuksista sekä etenkin aiempien vuosien viitekorkopäätösten vaikutuksista. Lisäksi pörssiyhtiöiden maksamat suuret osingot johtavat suurempiin lähdeveron palautuksiin.

2026 II lisätalousarvio	77 500 000
2026 talousarvio	22 500 000
2025 tilinpäätös	122 506 704
2024 tilinpäätös	76 603 049

20. Palvelut valtioyhteisölle

09. Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 28.70.01 tekoälyhankkeiden rahoitukseen.

2026 II lisätalousarvio	1 500 000
2026 talousarvio	4 500 000
2025 tilinpäätös	4 849 758
2024 tilinpäätös	4 235 071

40. Valtion luvat, valvonta ja palvelurakenteet

04. Lupa- ja valvontaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 120 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu alkoholilainsäädännön uudistuksesta johtuvista lupa- ja valvontatehtävistä. Vastaavat tulot on budjetoitu momentille 11.19.13.

Hallitus on antanut eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi alkoholilain muuttamisesta (HE 131/2025 vp).

2026 II lisätalousarvio	120 000
2026 talousarvio	120 337 000

60. Valtionhallinnon yhteiset henkilöstömenot

03. Nuorten lisärekrytointien henkilöstömenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) nuorisotyöllisyyden edistämiseen
- 2) enintään 200 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen.

Selvitysosa: Määrärahaa voidaan käyttää vähintään 500 uuden 18—25-vuotiaan työntekijän lyhytaikaiseen, enintään kolmen kuukauden mittaisen palvelussuhteen palkkausmenoihin. Tavoitteena on lisätä nuorisotyöllisyyttä. Määräraha on tarkoitettu korvaamaan virastoille ja laitoksille heidän rekrytoimiensa uusien kausityöntekijöiden tai harjoittelijoiden palkkamenot. Määrärahasta ei ole tarkoitus rahoittaa jo aiemmin haussa olleita kesätyö- tai harjoittelujaksoja.

2026 II lisätalousarvio	4 000 000
-------------------------	-----------

70. Valtionhallinnon kehittäminen

01. Toimintatapojen ja digitalisaation kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 120 000 euroa.

Vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 10 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 600 000 euroa siirtona momentille 23.01.01, 1 500 000 euroa siirtona momentille 28.20.09 ja 1 200 000 euroa siirtona momentille 31.01.02 tekoälyhankkeiden rahoitukseen ja lisäyksenä 9 420 000 euroa peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointina, mistä 4 000 000 euroa edesmenneen omaisen asioiden vaivaton hoito -ohjelmaan, 2 920 000 euroa EU:n eIDAS-asetuksen mukaisen eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon kehittämiseen ja 2 500 000 euroa EU R ja Nato R tietojenkäsittelyä tukevan tietoteknisen alustan kehittämiseen.

Peruutetusta määrärahasta 580 000 euroa uudelleenbudjetoidaan momentille 28.01.01 hallitusohjelman merkittävien toimenpiteiden täytäntöönpanoon.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2026 II lisätalousarvio	6 120 000
2026 talousarvio	25 405 000
2025 tilinpäätös	27 926 000
2024 tilinpäätös	38 442 000

04. Rahapeliuudistuksen toimeenpano (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2025 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 310 000 euroa.

Selvitysosa: Peruutettu määräraha uudelleenbudjetoidaan momentille 33.03.04.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta määrärahaa.

2026 II lisätalousarvio	—
2025 tilinpäätös	9 610 000

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle*30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 618 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu tasoitusmäärän perusteena olevien tuloarvioiden muutoksista.

2026 II lisätalousarvio	618 000
2026 I lisätalousarvio	-1 518 000
2026 talousarvio	230 539 000
2025 tilinpäätös	205 680 753
2024 tilinpäätös	249 436 363

34. Ahvenanmaan verotasoitus (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 23 717 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Ahvenanmaan valtuuskunnan 28.1.2026 päätöksestä vuoden 2024 lopullisesta verotasoituksesta. Tasavallan presidentti vahvisti päätöksen 13.3.2026.

2026 II lisätalousarvio	23 717 000
2026 talousarvio	114 290 000
2025 tilinpäätös	104 290 145
2024 tilinpäätös	100 394 401

90. Kuntien tukeminen*30. Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 11 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 28.90.31 johtuen vuonna 2026 käyttämättä jäävi-
en kuntarakennelain (1698/2009) mukaisten kuntien yhdistymisavustusten palauttamisesta.

2026 II lisätalousarvio	11 000 000
2026 talousarvio	3 550 750 000
2025 tilinpäätös	3 375 455 713
2024 tilinpäätös	2 500 727 072

31. Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 11 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu vuonna 2026 käyttämättä jäävästä yhdistymisavustusten määrärahasta. Käyttämättä jäävä määräraha siirretään kuntarakennelain (1698/2009) mukaisesti kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen momentille 28.90.30.

2026 II lisätalousarvio	-11 000 000
2026 talousarvio	11 400 000
2025 tilinpäätös	5 500 000
2024 tilinpäätös	89 666

92. EU ja kansainväliset järjestöt

69. Maksut Euroopan unionille (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 106 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tarkentuneesta tarvearviosta.

2026 II lisätalousarvio	-106 000 000
2026 talousarvio	2 733 000 000
2025 tilinpäätös	2 222 623 891
2024 tilinpäätös	1 966 889 675

88. Suomen osuus Euroopan vakausmekanismin pääomasta (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 23 080 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu siitä, että Euroopan vakausmekanismin (EVM) pääomaosuuksien päivittämiseen varattua määrärahaa ei tämän hetken arvion mukaan ole tarvetta käyttää v. 2026.

2026 II lisätalousarvio	-23 080 000
2026 talousarvio	23 080 000

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot

01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 5 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 23.01.01 matkustuksen keskitettyihin neuvonta- ja tukitehtäviin.

2026 II lisätalousarvio	-5 000
2026 talousarvio	23 084 000
2025 tilinpäätös	23 601 000
2024 tilinpäätös	26 506 000

02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 50 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 29.01.31 luku- ja kirjoitustaidon parantamista edistäviin toimenpiteisiin.

2026 II lisätalousarvio	50 000
2026 talousarvio	37 716 000
2025 tilinpäätös	31 436 000
2024 tilinpäätös	62 354 000

31. Eräät Opetushallituksen menot ja avustukset (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 50 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 29.01.02 luku- ja kirjoitustaidon parantamista edistäviin toimenpiteisiin.

2026 II lisätalousarvio	-50 000
2026 talousarvio	29 814 000
2025 tilinpäätös	149 248 000

10. Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus ja vapaa sivistystyö

30. Valtionosuus ja -avustus esi- ja perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 8 000 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että ohjaustuntimäärän estämättä määrärahaa saa käyttää oikaisupäätöksistä aiheutuvien valtionosuuksien maksamiseen.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu määräraha-arvion tarkentumisesta.

Perustelujen muutos aiheutuu aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuuspäätöksen oikaisutarpeesta.

2026 II lisätalousarvio	-8 000 000
2026 talousarvio	632 929 000
2025 tilinpäätös	622 775 485
2024 tilinpäätös	543 983 729

80. Taide ja kulttuuri

50. Avustukset taiteen ja kulttuurin edistämiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 620 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää Suomen Kansallisteatterin kuparikaton peruskorjauksen avustuksiin.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Suomen Kansallisteatterin päärakennuksen kuparikaton kuivasprinklerijärjestelmän ja vesikaton korjauksesta.

2026 II lisätalousarvio	7 620 000
2026 talousarvio	96 831 000
2025 tilinpäätös	93 866 000
2024 tilinpäätös	109 802 000

90. Liikuntatoimi

50. Liikunnan ja urheilun edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää valtion vastinrahoitukseen Olympiarahastolle.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu valtion vastinrahoituksesta Olympiarahastoon. Rahaston tarkoituksena on edistää koko elämäntulkua koskevaa liikuntaa ja urheilua erityisesti lasten ja nuorten osalta, vahvistaa liikunnan kansalaistoimintaa ja liikuntakulttuurin yhteiskunnallista asemaa sekä tukea nuorten tavoitteellista urheilutoimintaa.

2026 II lisätalousarvio	2 000 000
2026 talousarvio	115 410 000
2025 tilinpäätös	56 312 235
2024 tilinpäätös	56 614 163

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSHALLINNON MINISTRIÖN HALLINNON ALA

01. Hallinto ja tutkimus

01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 164 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennyksestä 153 000 euroa on siirtoa momentille 23.01.01 ministerien ja heidän esikuntien kulutusmenojen kokoamiseksi valtioneuvoston kansliaan ja 11 000 euroa on siirtoa momentille 24.01.01 Suomen pysyvässä edustustossa Natossa toimivan resilienssiasioiden erityisasiantuntijan palkkaus- ja muihin menoihin.

2026 II lisätalousarvio	-164 000
2026 talousarvio	22 630 000
2025 tilinpäätös	21 359 000
2024 tilinpäätös	24 482 000

40. Maa- ja elintarviketalouden sekä luonnonvaratalouden huoltovarmuuden vahvistaminen, viennin edistäminen ja arvonnäytteen kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 1 390 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennyksestä 200 000 euroa on siirtoa momentille 30.20.01 elintarvikeviennin viranomaistehtäviin Ruokavirastossa ja 1 190 000 euroa on siirtoa momentille 30.20.47 elintarvikeviennin edistämiseen ja ruoka-alan arvoketjujen kehittämiseen.

2026 II lisätalousarvio	-1 390 000
2026 talousarvio	1 390 000
2025 tilinpäätös	—

10. Maaseudun kehittäminen

40. Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 17 500 000 euroa.

Selvitysosa: Vuoden 2024 kolmannessa lisätalousarviossa momentille myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta maatalouden aloittamis- ja investointiavustuksiin (kausi 2014—2020 ja siirtymäkausi 2021—2022) peruutetaan käyttämättä jäävä osuus 15 000 000 euroa, josta EU-osuutta on 6 300 000 euroa ja valtion osuutta on 8 700 000 euroa.

Vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta maaseuturahaston elpymisvälineeseen peruutetaan käyttämättä jäävä osuus 2 500 000 euroa (EU-osuus 100 %).

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2026 II lisätalousarvio	—
2026 talousarvio	110 000 000
2025 tilinpäätös	122 200 000
2024 tilinpäätös	130 650 000

64. EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 12 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta maaseuturahaston elpymisvälineeseen peruutetaan käyttämättä jäävä osuus 12 000 000 euroa (EU-osuus 100 %).

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2026 II lisätalousarvio	—
2026 talousarvio	165 910 000
2025 tilinpäätös	188 349 000
2024 tilinpäätös	271 849 000

20. Maa- ja elintarviketalous

01. Ruokaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 30.01.40 elintarvikeviennin edistämiseen liittyviin viranomaistehtäviin.

2026 II lisätalousarvio	200 000
2026 talousarvio	80 440 000
2025 tilinpäätös	80 373 000
2024 tilinpäätös	79 626 000

47. Ruokaketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 190 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 30.01.40 elintarvikeviennin edistämiseen ja ruoka-alan arvoketjun kehittämiseen.

2026 II lisätalousarvio	1 190 000
2026 talousarvio	3 786 000
2025 tilinpäätös	7 603 000
2024 tilinpäätös	6 282 000

49. Alkutuotannon tuotantopanosomavaraisuuden lisääminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 300 000 euroa.

Vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 3 300 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on vuoden 2024 talousarvioon sisältyneen ravinnekierrätyksen edistämiseen biokaasutuotannolla osoitetun määrärahan uudelleenbudjetointia.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2026 II lisätalousarvio	3 300 000
2026 talousarvio	8 050 000
2025 tilinpäätös	4 300 000
2024 tilinpäätös	5 000 000

40. Luonnonvaratalous

31. Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 770 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu vuoden 2023 talousarvioon sisältyneen ja vuoden 2025 tilinpäätöksessä peruuntuneen vesihuollon toimintavarmuuden ja kyberturvallisuuden parantamiseen osoitetun määrärahan uudelleenbudjetoinnista.

2026 II lisätalousarvio	770 000
2026 talousarvio	6 606 000
2025 tilinpäätös	7 016 000
2024 tilinpäätös	7 296 000

40. Eräät luonnonvaratalouden korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 110 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu saimaannorpan suojelemiseksi tehtävien kalastuksenrajoittamissopimusten pinta-alan laajentumisesta. 13.5.2026 annettulla valtioneuvoston asetuksella (357/2026) kalastusrajoitusalue laajenee 3 135 neliökilometrillä alueelle aikaisemmasta 2 696 neliökilometrillä. Vesialueen omistajien ja kalatalousviranomaisten välisiä suojelusopimuksia pyritään tekemään niin, että ne kattaisivat kalastusrajoitusalueen kokonaisuudessaan. Sopimuskorvauksilla korvataan kalastuksen rajoittamisesta aiheutuvia haittoja vesialueiden omistajille. Kun sopimuskorvauksen taso on 2,5 euroa/ha/vuosi, on arvio kuluvana vuonna maksettavista sopimuskorvauksista 784 000 euroa.

2026 II lisätalousarvio	110 000
2026 talousarvio	1 541 000
2025 tilinpäätös	1 686 384
2024 tilinpäätös	1 596 680

42. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 400 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu suurpetojen vuonna 2025 aiheuttamien porovahinkojen täysimääräisestä korvaamisesta valtiovarainvaliokunnan mietinnön (VaVM 29/2025 vp) mukaisesti. Vuoden 2025 porovahingot olivat 11,9 milj. euroa, josta talousarvion mukaisella määrärahalla korvauksia on pystytty maksamaan 62 % korvaustasoon saakka. Euroopan komissio nosti korvauskaton 12 milj. euroon vuoden 2026 alusta.

2026 II lisätalousarvio	4 400 000
2026 talousarvio	8 900 000
2025 tilinpäätös	11 650 000
2024 tilinpäätös	11 350 000

50. Riistatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 227 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu rahoituksesta Suomen riistakeskukselle valkoposkikihanhien ja merimetsojen poikkeuslupapäätösten käsittelyyn sekä tarvittaviin tietojärjestelmämuutoksiin lajien siirtyessä syksyllä 2026 suojametsästyksen osalta metsästettäväksi riistalajeiksi.

2026 II lisätalousarvio	227 000
2026 talousarvio	13 817 000
2025 tilinpäätös	14 779 000
2024 tilinpäätös	14 868 000

62. Elinkeinokalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 13 783 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 14 572 000 euroa EU:n osarahoittamien hankkeiden valtion rahoitusosuutta varten.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Elinvoimakeskus voi vuosina 2026—2028 myöntää Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta (EMKVR) annetun lain (997/2021) 10 a §:n mukaisia takauksia rahoituslaitosten tuen saajille myöntämille lainoille yhteensä 4 000 000 euroa, kuitenkin enintään euromäärän, joka vastaa määrärahasta käyttämättä jäävää osaa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu EMKVR:n 2021—2027 ohjelmakauden vuoden 2023 talousarvioon sisältyneen ja osittain vuoden 2025 tilinpäätöksessä peruuntuneen määrärahan uudelleenbudjetoinnista, jotta varmistetaan ohjelman mahdollisimman täysimääräinen toteutuminen. Lisäyksestä 6 965 000 euroa on EU-osuutta ja 6 818 000 euroa kansallista osuutta.

Perustelujen täydennys mahdollistaa määrärahan käytön EMKVR-ohjelman rahoitusvälineeseen, jolla myönnetään lainatakauksia tukikelpoisiin ja Suomen EMKVR-ohjelman kriteerit täyttävien hankkeiden pankkilainoihin. Valtiolle aiheutuvien takausvastuiden määrä on vuosina 2026—2028 yhteensä enintään 4 000 000 euroa.

2026 II lisätalousarvio	13 783 000
2026 talousarvio	18 723 000
2025 tilinpäätös	22 995 000
2024 tilinpäätös	25 357 000

64. Metsähallitus

2. Peruspääoman muutokset

Luvun perusteluja muutetaan siten, että Metsähallituksen peruspääomaa ehdotetaan korotettavaksi 2,254 milj. eurolla.

Selvitysosa: Vuoden 2026 talousarvion mukaan peruspääomaa voidaan korottaa 0,488 milj. eurolla. Kun Metsähallituksen peruspääomaa korotetaan 1,766 milj. eurolla siirtämällä valtiovarainministeriön hallinnassa olleet valtiolle Puolustusvoimien tarpeisiin hankitut kiinteistöt, peruspääoma kasvaa 2,254 milj. eurolla.

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot

01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 11 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 24.01.01 Suomen pysyvässä edustustossa Natossa toimivan resilienssiasioiden erityisasiantuntijan palkkaus- ja muihin menoihin.

2026 II lisätalousarvio	-11 000
2026 talousarvio	17 059 000
2025 tilinpäätös	22 005 000
2024 tilinpäätös	23 108 000

02. Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 183 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös liikennepalveluiden kehittämishankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 1 200 000 euroa siirtona momentilta 28.70.01 tekoälyhankkeiden rahoitukseen ja vähennyksenä 17 000 euroa siirtona momentille 32.01.06 Kilpailu- ja kuluttajaviraston yhteyteen siirtyneen rautatiealan sääntelyelimen tehtävien tarkentuneisiin kustannuksiin.

2026 II lisätalousarvio	1 183 000
2026 talousarvio	88 804 000
2025 tilinpäätös	89 594 000
2024 tilinpäätös	95 263 000

88. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 464 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää Verkkojen Eurooppa -välineestä (Connecting Europe Facility, CEF) Länsirata Oy:lle myönnettyjen tukien siirtämiseen hankeyhtiön käytettäväksi.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu momentille 12.31.10 tuloutetusta CEF-tuen maksatuksesta Länsirata Oy:lle.

CEF-rahoitusta ei lueta osaksi valtion suorittamaa pääomitusyhtiölle.

2026 II lisätalousarvio	4 464 000
2026 I lisätalousarvio	6 200 000
2026 talousarvio	7 000 000
2025 tilinpäätös	10 550 000
2024 tilinpäätös	20 236 000

10. Liikenne- ja viestintäverkot

20. *Perusväylänpito* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 13 370 000 euroa.

Määrärahan käyttäminen Vt 21:n Tengeliönjoen siltojen uusimiseen, Kt 92:n Karigasniemen sillan uusimiseen ja varasilta- ja varasilta-alustan hankintaan edellyttää myönteistä EAKR-tukipäätöstä.

Selvitysosa: Lisäyksestä 5 200 000 euroa aiheutuu Vt 6:n parantamisesta Tolosenmäen kohdalla Kiteellä, 3 300 000 euroa Vt 21:n Tengeliönjoen siltojen uusimisesta, 1 050 000 euroa Kt 92:n Karigasniemen sillan uusimisesta, 1 900 000 euroa varasilta- ja varasilta-alustan hankinnasta, 1 200 000 euroa Inkoon seudun investointien edellytysten vahvistamisesta parantamalla Kt 51:n Tähteläntien liittymää ja 720 000 euroa erikoiskuljetusreittien kehittämisen 1. vaiheen suunnittelusta.

Vt 6:n parantaminen Tolosenmäen kohdalla Kiteellä ja Inkoon seudun investointien edellytysten vahvistaminen parantamalla Kt 51:n Tähteläntien liittymää rahoitetaan hallituksen investointiohjelmasta.

Vt 21:n Tengeliönjoen siltojen uusiminen, Kt 92:n Karigasniemen sillan uusiminen ja varasilta- ja varasilta-alustan hankinta rahoitetaan momentin 31.10.77 nimeämättömästä hankevarauksesta. Lisäksi näille hankkeille haetaan EAKR-tukea Uudistuva ja osaava Suomi 2021—2027-ohjelman toimintalinjasta 9 Turvallisuutta rakentava Suomi. Edellä mainituilla kohteilla osoitettavat määrärahat vastaavat hankkeiden omarahoitusosuutta, joka on 30 % hankkeiden kokonaiskustannuksista. Erikoiskuljetusreittien 1. vaiheen suunnitteluun osoitetaan määräraha tulevia EAKR-hakuja varten.

2026 II lisätalousarvio	13 370 000
2026 talousarvio	1 432 297 000
2025 tilinpäätös	1 610 787 000
2024 tilinpäätös	1 565 751 000

31. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

Finavian lentoasemaverkoston ulkopuoliset lentoasemat ja lentopaikat	1 370 000
Yksityistieavustukset ja tiekuntien neuvonnasta aiheutuvat kulutusmenot	5 500 000
Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen ja kuntien joukkoliikennehankkeet	5 000 000
Yhteensä	11 870 000

Vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 2 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia, joka kohdennetaan kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen sekä kuntien joukkoliikennehankkeisiin.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2026 II lisätalousarvio	2 000 000
2026 talousarvio	9 870 000
2025 tilinpäätös	13 600 000
2024 tilinpäätös	18 176 000

77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 24 890 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää EU:n rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen ja Eurooppalaisen raideleveyden ratayhteyksien suunnittelu Tornio—Haaparanta—Kemi -hankkeessa Ruotsin ja Suomen välisen sillan osalta myös Ruotsin puolen suunnitteluun yhteistyössä Trafikverketin kanssa.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Väylävirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia hankkeeseen

1) Vt 6 Keltin silta, Kouvola liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja hankkeen omarahoitusosuutena enintään 20 751 000 euroa

2) Vt 9 Vartiala—Riistavesi Kivisillansalmen silta, Kuopio liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja hankkeen omarahoitusosuutena enintään 12 600 000 euroa

3) Vaasan satamaradan sähköistys liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 8 000 000 euroa

4) Vaasan meriväylän syventäminen liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 15 000 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Väylävirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia hankkeeseen

5) Eurooppalaisen raidelevyden ratayhteyksien suunnittelu Tornio—Haaparanta—Kemi liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 61 000 000 euroa

6) Vt 21 Palojoensuu—Maunu liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 56 500 000 euroa

7) Vt 5 Leppävirta—Kuopio liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 212 000 000 euroa

8) Vt 3 ja vt 19 liittymäjärjestelyt Jalasjärvi, Kurikka liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 14 000 000 euroa

9) Vt 15 Kotkan sisääntulotie (Hyväntuulentie) liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 12 670 000 euroa

10) Turun satamaradan siirto liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 19 000 000 euroa

11) Oulun henkilöratapiha liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 34 100 000 euroa

12) Vt 8 Edsevö—Leppälax liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 26 200 000 euroa

13) Uuden jäänmurtajan hankinta liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 240 000 000 euroa.

Hankkeiden 1) ja 2) valtuuden ja määrärahan käytön edellytyksenä on myönteinen EAKR-tukipäätös.

Selvitysosa: Lisäyksestä 9 950 000 euroa aiheutuu hankkeesta Vt 6 Keltin silta, Kouvola, 6 500 000 euroa hankkeesta Vt 21 Palojoensuu—Maunu, 3 100 000 euroa hankkeesta Eurooppalaisen raidelevyden ratayhteyksien suunnittelu Tornio—Haaparanta—Kemi, 1 000 000 euroa hankkeesta Vaasan meriväylän syventäminen, 1 000 000 euroa hankkeesta Vt 5 Leppävirta—Kuopio, 300 000 euroa hankkeesta Vt 9 Vartiala—Riistavesi Kivisillansalmen silta, Kuopio, 2 000 000 euroa sotilaallisen liikkuvuuden kehittämisen suunnittelusta, 800 000 euroa Vaasan satamaradan sähköistyksen suunnittelusta ja 240 000 euroa erikoiskuljetusreittien 1. vaiheen suunnittelusta.

Uusien hankkeiden perusteluina esitetään:

Vt 6 Keltin silta, Kouvola

Hankkeen tavoitteena on turvata liikennöinti Kymijoen sillan kohdalla. Valtatie 6 parannetaan 2-ajorataiseksi Keltin eritasoliittymän itäpuolelta Niskalantien eritasoliittymän itäpuolelle. Kymijoen ylittävä Keltin silta peruskorjataan ja liikenteen hoitamiseksi sen viereen rakennetaan uusi silta. Hanke poistaa pullonkaulaksi muodostuvan sillan strategiselta erikoiskuljetusreitiltä länsirannikon logistiikan ja Itä-Suomen operaatioalueiden välillä. Lisäksi rakennetaan eritasoliittymä ja katuja sekä jalankulku- ja pyöräväylä. Hankkeen kustannusarvio on 37 milj. euroa (MAKU 145; 2020=100), josta EAKR-tuen osuus olisi 16,249 milj. euroa. Hankkeelle haetaan EAKR-tukea Uudistuva ja osaava Suomi 2021—2027-ohjelman toimintalinjasta 9 Turvallisuutta rakentava Suomi.

Vt 9 Vartiala—Riistavesi Kivisillansalmen silta, Kuopio

Hankkeen tavoitteena on liikenteen turvallisuuden ja sujuvuuden parantaminen. Uusi tielinja johdetaan Hätilänsalmen kautta, johon rakennetaan uusi vesistösilta. Uusi tieyhteys vesistösiltoineen mahdollistaa suurten ja ajoneuvoasetusta raskaampien kuljetusten liikkumisen valtatieä pitkin. Nykytilassa Kivisillansalmen holvisilta rajoittaa raskaimpien erikoiskuljetusten liikennöintiä. Lisäksi valtatiejaksolla parannetaan jalankulun ja pyöräliikenteen olosuhteita sekä toteutetaan yksityisteiden ja maanteiden liittymäjärjestelyjä. Hankkeen kustannusarvio on 42 milj. euroa (MAKU 145: 2020=100) ja EAKR-tuen osuus olisi 70 % hankkeen kustannuksista. Hankkeelle haetaan EAKR-tukea Uudistuva ja osaava Suomi 2021—2027-ohjelman toimintalinjasta 9 Turvallisuutta rakentava Suomi.

Vaasan satamaradan sähköistys

Hankkeen tavoitteena on parantaa kuljetusten palvelutasoa ja Vaasan sataman saavutettavuutta. Rataosa Vaasa—Vaskiluoto on lyhyt (n. 4 km) ja se kulkee suurelta osin tiiviisti rakennetussa kaupunkiympäristössä. Nykyisellä ratageometrialla ja liikenneturvallisuussyistä nopeustason nostaminen yli 30 km/h ei rataosalla ole mahdollista. Myönnettävällä rahoituksella laaditaan rata- ja rakentamissuunnitelma. Lisäksi hankkeessa toteutetaan radan sähköistys, sillan peruskorjaus, Vaskiluodon seisake sekä pienempiä toimenpiteitä, jotka tarkentuvat jatkosuunnittelun edetessä. Hankkeesta on valmistunut keväällä 2026 esiselvitys, jonka mukaan hankkeen valtion rataverkoon liittyvien toimenpiteiden kustannusarvio on noin 8 milj. euroa. Kustannusarvio täsmentyy kuitenkin jatkosuunnittelun edetessä, jolloin esimerkiksi pohjatutkimustiedot sekä tekniset ratkaisut tarkentuvat.

Vaasan meriväylän syventäminen

Hankkeen tavoitteena on parantaa maataloustuotteiden, kappaletavaran ja projektilastien tuontia ja vientiä. Hanke parantaa kuljetusten palvelutasoa ja alentaa kuljetuskustannuksia sekä turvaa Vaasan sataman saavutettavuuden merikuljetuksissa. Hankkeen kustannusarvio on 15,0 milj. euroa (MAKU 145: 2020=100). Määrärahatarpeet kohdistuvat vuosille 2026—2028 ja rahoitetaan hallituksen investointiohjelmasta.

Aiemmin päätettyjen hankkeiden valtuuksien tarkistus:

Eurooppalaisen raidelevyden ratayhteyksien suunnittelu Tornio—Haaparanta—Kemi

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 41 000 000 eurolla 20 000 000 eurosta 61 000 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu suunnitelmatarkeuden parantamisesta ja suunnitelmalaajuuden muuttumisesta. Valtuuden tarkistusta vastaavat lisämäärärahatarpeet ajoittuvat vuosille 2026—2029.

Vt 21 Palojoensuu—Maunu

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 26 500 000 eurolla 30 000 000 eurosta 56 500 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu päivittyneestä kustannusarviosta johtuen hankkeen saamien tarjosten oletettua huomattavasti kalliimmasta hinnasta. Valtuuden tarkistusta vastaavat lisämäärärahatarpeet ajoittuvat vuosille 2026—2028.

Vt 5 Leppävirta—Kuopio

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 32 000 000 eurolla 180 000 000 eurosta 212 000 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu hankkeen laajuuden muuttumisesta. Valtuuden tarkistuksesta vastaavat lisämäärärahatarpeet ajoittuvat vuosille 2026—2028.

Vt 3 ja vt 19 liittymäjärjestelyt Jalasjärvi, Kurikka

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 3 000 000 eurolla 11 000 000 eurosta 14 000 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu alkuperäisen tiesuunnitelman kustannusarvion tarkentumisesta ja yleisestä hintatason noususta. Hanke toteutetaan yhteistyössä Kurikan kaupungin kanssa, joka vastaa kustannusnoususta omalla osuudellaan. Valtuuden tarkistusta vastaava lisämäärärahatarve ajoittuu vuodelle 2027 ja katetaan muilta hankkeilta säästyvistä määrärahoista.

Vt 15 Kotkan sisääntulotie (Hyväntuulentie)

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 4 500 000 eurolla 8 170 000 eurosta 12 670 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu hankkeen alkuperäisten suunnitelmien tarkentumisesta, tien kunnan heikentymisestä sekä rakentamisen vaatimusten tarkentumisista. Lisämäärärahan tarve ajoittuu vuosille 2026 ja 2027 ja katetaan muilta hankkeilta säästyvistä määrärahoista.

Turun satamaradan siirto

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 8 000 000 eurolla 11 000 000 eurosta 19 000 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu ratasuunnitelman valmistumisen myötä tarkentuneesta kustannusarviosta. Valtuuden tarkistusta vastaavat lisämäärärahatarpeet ajoittuvat vuosille 2027—2028 ja rahoitetaan hallituksen investointiohjelmasta. Hanke toteutetaan yhteisrahoitteisena hankkeena Turun kaupungin kanssa ja se on osa Turun kaupunkiseudun MAL-sopimusta 2027—2035. Turun kaupunki vastaa kustannusnoususta omalla osuudellaan.

Oulun henkilöratapiha

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 9 600 000 eurolla 24 500 000 eurosta 34 100 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu hankkeen tarkentuneesta kustannusarviosta rakentamissuunnittelun aikana. Valtuuden tarkistusta vastaavat lisämäärärahatarpeet ajoittuvat vuosille 2028—2030 ja rahoitetaan hallituksen investointiohjelmasta. Hanke toteutetaan yhteisrahoitteisena hankkeena Oulun kaupungin kanssa ja se on osa Oulun seudun MAL-sopimusta. Oulun kaupunki vastaa kustannusnoususta omalla osuudellaan.

Vt 8 Edsevö—Lepplax

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 2 200 000 eurolla 24 000 000 eurosta 26 200 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen johtuu muuttuneesta suunnitteluratkaisusta. Alkuperäiseen hankkeeseen kuuluneen tasoliittymän parantamisen sijaan Lepplaxiin rakennetaan eritasoliittymä. Eritasoliittymän rakentaminen parantaa liikenteen turvallisuutta ja sujuvuutta sekä edistää maankäytön kehittämistä. Valtuuden tarkistusta vastaava lisämääräraharatarve ajoittuu vuodelle 2027 ja rahoitetaan hallituksen investointiohjelmasta.

Uuden jäänmurtajan hankinta

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 70 000 000 eurolla 170 000 000 eurosta 240 000 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen johtuu hankkeen kustannusarvion tarkentumisesta. Valtuuden tarkistusta vastaavat lisämääräraharatarpeet ajoittuvat vuosille 2026—2029 ja katetaan momentin väliaikaisilla sisäisillä määrärahajärjestelyillä. Jäänmurtaja on tarkoitus myydä valmistumisensa jälkeen vuonna 2029 jäänmurtopalvelun tuottajalle, joka maksaa aluksesta käyvän hinnan.

2026 II lisätalousarvio	24 890 000
2026 talousarvio	522 786 000
2025 tilinpäätös	607 041 000
2024 tilinpäätös	385 050 000

20. Liikenteen ja viestinnän palvelut*21. Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)***Valtuus**

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Liikenne- ja viestintävirasto oikeutetaan solmi-
maan sopimuksia junaliikenteen hankinnoista siten, että niistä aiheutuu menoja vuosina 2026—
2030 enintään 296 192 000 euroa. Vuoden 2022 talousarviossa junaliikenteen ostoihin vuosille
2022—2030 myönnetystä valtuudesta peruutetaan 174 500 000 euroa, vuoden 2022 ensimmäisessä
lisätalousarviossa yöjunarungon vaunukaluston hankintaa varten vuosille 2022—2030
myönnetystä valtuudesta peruutetaan 33 626 000 euroa ja lisäksi peruutetaan vuoden 2026 lisä-
talousarviossa myönnetty 76 000 000 euron viisivuotinen kalustovuokravaltuus.

Selvitysosa: Valtuus korvaa vuoden 2022 talousarviossa junaliikenteen ostosopimusliiken-
nettä 2022—2030 varten myönnetyn 313,83 milj. euron valtuuden, vuoden 2022 ensimmäisessä
lisätalousarviossa yöjunaliikenteen vaunukaluston hankintaa koskevaa sopimusta 2022—2030
varten myönnetyn 40 milj. euron valtuuden sekä vuoden 2026 lisätalousarviossa kalustoyhtiön
kanssa tehtävää viisivuotista vuokrasopimusta 2026—2030 varten myönnetyn 76 milj. euron val-
tuuden niiltä osin kuin määrärahoja ei ole vielä käytetty. Lisäksi uusi valtuus sisältää Rauman,
Tornion ja Hangon lisäliikenteen 23,5 milj. euron valtuuden. Valtuudessa on huomioitu yöjuna-
liikenteen vaunukaluston hankinnan määräraharatarpeen pieneneminen 40 milj. eurosta noin 24
milj. euroon.

Valtuudesta arvioidaan aiheutuvan valtiolle menoja 52 482 000 euroa vuonna 2026, 57 526 000
euroa vuonna 2027, 59 197 000 euroa vuonna 2028, 60 695 000 euroa vuonna 2029 ja
66 292 000 euroa vuonna 2030.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2026 II lisätalousarvio	—
2026 I lisätalousarvio	—
2026 talousarvio	123 536 000
2025 tilinpäätös	107 029 000
2024 tilinpäätös	102 424 000

51. Avustukset liikenteen ja viestinnän palveluihin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 050 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen maksamiseen perusuutispalvelun tuottamisen turvaamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi.

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

Sanomalehtien määräaikainen jakelutuki	7 500 000
Tieliikenteen turvallisuustoiminta	9 900 000
Merenkurkun laivareittien tukeminen saaripoikkeuksen käyttöönoton johdosta	2 000 000
Rautatieliikenteen ammattikoulutus	841 000
Saimaan alueen luotsauksen hintatuki ja luotsausvalmiuden ylläpito	600 000
Kansallinen omarahoitusosuus pk-yritysten kyberkompetenssihankkeisiin	600 000
Kansallinen yhteyspiste ja liikennejärjestelmän perustietopalvelu	7 555 000
Romutuspalkkio	20 000 000
Varustamoiden valtiontukiohjelma	70 324 000
— mistä toimeenpanon ja valmistelun edellyttämät juridinen tuki, konsultointi ja selvitykset (enintään)	150 000
Huoltovarmuuskriittisen tavaraliikenteen turvaaminen välillä Naantali—Ahvenanmaa	350 000
Perusuutispalvelun turvaaminen	1 050 000
Yhteensä	120 720 000

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu kertaluonteisesta valtiontuesta Oy Suomen Tietotoimistolle (STT) perusuutispalvelun tuottamisen turvaamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi.

2026 II lisätalousarvio	1 050 000
2026 talousarvio	119 670 000
2025 tilinpäätös	29 293 000
2024 tilinpäätös	95 825 000

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 130 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 100 000 euroa energiainfrastruktuuri-investointeihin (RRF pilari1), 100 000 euroa investointeihin uuteen energiateknologiaan (RRF pilari1), 33 000 euroa vähähiilisen vedyn sekä hiilidioksidin talteenottoon ja hyödyntämiseen (RRF pilari1), 40 000 euroa tukiviranomaisroolin voimavaroihin (REPowerEU) ja 20 000 euroa teollisuuden prosessien suoraan sähköistämiseen ja vähähiilistämiseen (RRF pilari1) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 125 000 siirtona momentilta 32.01.02 elinvoimakeskusten ylijohantajien palkkausmenoihin joulukuussa 2025, 50 000 euroa energiainfrastruktuuri-investointeihin (RRF pilari1), 50 000 euroa investointeihin uuteen energiateknologiaan (RRF pilari1) ja 20 000 euroa teollisuuden prosessien suoraan sähköistämiseen ja vähähiilistämiseen (RRF pilari1) sekä vähennyksenä 75 000 euroa siirtona momentille 23.01.01 ennen 1.3.2015 syntyneen työ- ja elinkeinoministeriön arkistoaineiston järjestämiseen ja 300 000 euroa siirtona momentille 23.01.01 ministerien ja heidän esikuntien kulutusmenojen kokoamiseksi valtioneuvoston kansliaan.

2026 II lisätalousarvio	-130 000
2026 talousarvio	36 565 000
2025 tilinpäätös	38 910 000
2024 tilinpäätös	44 161 000

02. Elinvoimakeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 700 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 53 014 000 euroa Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen työllisyyden ja elinkeinojen edistämiseen.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 825 000 euroa nuorten rekrytointituen, pitkäaikaistyöttömien osaamisetelin ja nuorisotyöttömyyden ehkäisemisen pilottien toimeenpanon kustannuksista sekä vähennyksenä 125 000 euroa siirtona momentille 32.01.01 elinvoimakeskusten ylijohantajien palkkausmenoihin joulukuussa 2025.

2026 II lisätalousarvio	700 000
2026 talousarvio	186 145 000
2025 tilinpäätös	240 892 000
2024 tilinpäätös	222 558 000

04. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2026 saa tehdä uusia sitoumuksia enintään 39 200 000 eurolla.

Selvitysosa: Valtuuden 2 200 000 euron lisäys aiheutuu GTK Mintecin koetehdaskokonaisuuden tutkimusinfrastruktuurin toteutuksesta.

Valtuuden lisäyksestä arvioidaan aiheutuvan valtiolle menoja 1 800 000 euroa vuonna 2028 ja 400 000 euroa vuonna 2029.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2026 II lisätalousarvio	—
2026 talousarvio	36 403 000
2025 tilinpäätös	38 250 000
2024 tilinpäätös	33 377 000

06. Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 17 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 31.01.02 rautatiealan sääntelyelimeen.

2026 II lisätalousarvio	17 000
2026 talousarvio	21 396 000
2025 tilinpäätös	20 658 000
2024 tilinpäätös	20 309 000

08. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 20 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 32.01.09 metaaniasetuksen viranomaistehtäviin.

2026 II lisätalousarvio	20 000
2026 talousarvio	22 658 000
2025 tilinpäätös	23 417 000
2024 tilinpäätös	23 351 000

09. Energiaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 20 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 32.01.08 metaaniasetuksen viranomaistehtäviin.

2026 II lisätalousarvio	-20 000
2026 talousarvio	11 421 000
2025 tilinpäätös	12 014 000
2024 tilinpäätös	10 460 000

11. Huoltovarmuuskeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 73 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2026 II lisätalousarvio	73 000
2026 talousarvio	24 708 000

51. Merimiesten matkakulujen korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu työnantajille maksettavista merimiesten matkakorvauksista.

2026 II lisätalousarvio	500 000
2026 talousarvio	1 500 000
2025 tilinpäätös	1 555 238
2024 tilinpäätös	2 724 160

20. Uudistuminen ja vähähiilisyys

40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 7 967 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 9 100 000 euroa innovaatio- ja tutkimusinfrastruktuurin edistämiseen (RRF pilari3), 2 932 000 euroa avainalojen vauhdittamiseen ja osaamiseen vahvistamiseen (RRF pilari3), 5 534 000 euroa kiinteistö- ja rakentamisan vähähiilisten ratkaisujen tukiohjelmaan (RRF pilari1), 640 000 euroa luovien alojen rakennetukeen (RRF pilari3), 35 175 000 euroa materiaalien ja teollisuuden sivuvirtojen uudelleen- käyttöön ja kierrätykseen (RRF pilari1), 280 000 euroa terveys- ja hyvinvointiteknologioihin ja

osaamiseen (RRF pilari3), 4 601 000 euroa 6G:n, tekoälyn ja kvanttilaskennan kehittämissympäristöihin (RRF pilari2), 3 235 000 euroa innovatiivisten kasvuyritysten tukemiseen (RRF pilari3) ja 1 056 000 euroa teollisuuden vähähiilisen, kiertotalouden ja digitaalisen uudistumisen edistämisen ja teollisen palveluviennin kasvattamisen ohjelmaan (RRF pilari3).

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 1 463 000 euroa innovaatio- ja tutkimusinfrastruktuurin edistämiseen (RRF pilari3), 1 080 000 euroa avainalojen vauhdittamiseen ja osaamiseen vahvistamiseen (RRF pilari3), 1 934 000 euroa kiinteistö- ja rakentamisan vähähiilisten ratkaisujen tukiohjelmaan (RRF pilari1), 98 000 euroa luovien alojen rakennetukeen (RRF pilari3), 2 000 euroa terveys- ja hyvinvointiteknologioihin ja osaamiseen (RRF pilari3), 575 000 euroa 6G:n, tekoälyn ja kvanttilaskennan kehittämissympäristöihin (RRF pilari2), 535 000 euroa innovatiivisten kasvuyritysten tukemiseen (RRF pilari3), 346 000 euroa teollisuuden vähähiilisen, kiertotalouden ja digitaalisen uudistumisen edistämisen ja teollisen palveluviennin kasvattamisen ohjelmaan (RRF pilari3) sekä vähennyksenä 14 000 000 euroa materiaalien ja teollisuuden sivuvirtojen uudelleenkäyttöön ja kierrätykseen (RRF pilari1) varatun määrärahan maksatusten tarkistuksina.

2026 II lisätalousarvio	-7 967 000
2026 I lisätalousarvio	20 000 000
2026 talousarvio	691 319 000
2025 tilinpäätös	477 793 542
2024 tilinpäätös	422 124 446

41. Energiatuki (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 85 321 000 euroa energiainfrastruktuuri-investointeihin (RRF pilari1), 40 393 000 euroa uuden energiateknologian investointeihin (RRF pilari1), 15 870 000 euroa vähähiilisen vedyn ja hiilidioksidin talteenoton ja hyödyntämisen edistämiseen (RRF pilari1), 30 422 000 euroa teollisuuden prosessien sähköistämiseen ja vähähiilistämiseen (RRF pilari1) ja 16 415 000 euroa puhtaan siirtymän investointeihin (REPower EU) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

Selvitysosa: Perustelujen muutos aiheutuu maksatusten tarkistuksista.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2026 II lisätalousarvio	—
2026 I lisätalousarvio	—
2026 talousarvio	343 078 000
2025 tilinpäätös	119 132 771
2024 tilinpäätös	87 425 350

47. *Julkisen liikennesähkön ja -kaasun lataus- ja tankkausinfrastruktuurin edistäminen* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 1 180 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 2 382 000 julkisiin liikennesähkön lataus- ja vedyn tankkausinfrastruktuurihankkeisiin (RRF pilari1) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu maksatusten tarkistuksista.

2026 II lisätalousarvio	-1 180 000
2026 talousarvio	8 000 000
2025 tilinpäätös	—
2024 tilinpäätös	—

48. *Uusiutuvan energian tuotantotuki* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 69 031 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu sähkön markkinahinnan muutoksesta.

2026 II lisätalousarvio	-69 031 000
2026 talousarvio	239 531 000
2025 tilinpäätös	212 026 147
2024 tilinpäätös	123 603 817

83. *Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu maksatusten tarkistuksista.

2026 II lisätalousarvio	5 000 000
2026 talousarvio	147 730 000
2025 tilinpäätös	140 384 597
2024 tilinpäätös	145 629 074

30. Työllisyys ja yrittäjyys

32. *Valtionavustus kunnille Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamiseen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuslain (688/2001) mukaisesti kunnille tai kuntayhtymille Ohjaamojen monialaisuuden vahvistamiseen myönnettävän valtionavustuksen maksamiseen.

Määräraha on varattu Ohjaamojen monialaisuuden vahvistamiseen (RRF pilari3) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Vuoden 2025 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 2 100 000 euroa.

Selvitysosa: Määräraha on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2026 II lisätalousarvio	2 100 000
2025 tilinpäätös	4 500 000
2024 tilinpäätös	1 347 000

40. Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perustelut muutetaan seuraaviksi:

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuslain (688/2001) mukaisesti:

1) Kutilan kanavan rakentamisesta aiheutuvien kustannusten maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) mukaisesti:

- 2) kansainvälistä rekrytointia edistävään sopimusperusteiseen yhteistyöhön kaupunkien kanssa
- 3) alueiden kehittämistä, kestävästä kasvusta ja elinvoimaa edistäviin hankkeisiin sekä niihin sisältyviin investointeihin
- 4) kuntien ja kuntayhtymien toteuttamiin yritysten toimintaedellytyksiä tukeviin perusrakenteen investointihankkeisiin
- 5) useampaa kuin yhtä aluetta koskeviin tai valtakunnallisesti tärkeisiin alueiden kehittämistä koskeviin kehittämishankkeisiin sekä sopimusperusteiseen yhteistyöhön.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää:

- 6) kohtien 1)–5) kulutusmenojen maksamiseen
- 7) enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen ja henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien tila- ja muiden kustannusten maksamiseen
- 8) ennakoiden maksamiseen, jos se on hankkeiden toteuttamisen kannalta perusteltua.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Perustelujen muutos aiheutuu määrärahan käyttötarkoituksen säädösperustan tarkistuksesta.

Lisäksi nuorten työllistymistä edistävän mobiilisovelluksen kehittämiseen tarkoitettu 200 000 euroa kohdistetaan Espoon kaupungille.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2026 II lisätalousarvio	—
2026 talousarvio	6 951 000
2025 tilinpäätös	12 497 000
2024 tilinpäätös	10 157 000

50. *Valtionavustus nuorten rekrytointitukeen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 19 700 000 euroa.

Selvitysosa: Määräraha on tarkoitettu käytettäväksi valtioneuvoston asetuksessa valtionavustuksesta työvoimaviranomaiselle työttömien nuorten työllistämiseen vuosina 2026 ja 2027 (1332/2025) tarkoitetun avustuksen toisen avustushakumahdollisuuden järjestämiseen.

2026 II lisätalousarvio	19 700 000
2026 talousarvio	30 000 000
2025 tilinpäätös	30 000 000

53. *Työllisyyden edistämisen täsmätoimet* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 34 475 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää elinvoimakeskuksen valtionavustuslain (688/2001) nojalla työvoimaviranomaiselle myöntämään avustukseen:

- 1) enintään 19 700 000 euroa pitkäaikaistyöttömien osaamissetelistä aiheutuviin kustannuksiin
- 2) enintään 14 775 000 euroa nuorisotyöttömyyden ehkäisemisen pilotteihin.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Valtionapuviranomaisena toimii elinvoimakeskus. Työvoimaviranomaisella tarkoitetaan työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) 3 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaista työvoimaviranomaista, eli kunnan tai kuntayhtymän viranomaista, joka vastaa työvoimapalveluiden järjestämisestä toimialueellaan. Avustusten myöntämisen ja käytön ehdoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksilla.

2026 II lisätalousarvio	34 475 000
-------------------------	------------

40. Yritysten erityisrahoitus

60. *Siirrot hallinnonalan rahastoihin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu turpeen varmuusvarastoinnista.

2026 II lisätalousarvio	10 000 000
2026 talousarvio	1 020 000
2025 tilinpäätös	1 000 000
2024 tilinpäätös	1 000 000

50. Kotoutuminen ja kansainvälinen osaaminen*03. Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen (siirtomääräraha 2 v)*

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää kotoutumiseen ja työvoiman maahanmuuttoon liittyvään muun viraston tietojärjestelmän kehittämiseen.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2026 II lisätalousarvio	—
2026 talousarvio	1 949 000
2025 tilinpäätös	2 109 000
2024 tilinpäätös	4 801 000

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 911 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennyksestä 500 000 euroa aiheutuu kansainvälisen tasa-arvopalkinnon määrärahan oikaisusta, 11 000 euroa siirrosta momentille 24.01.01 Suomen pysyvässä edustustossa Natossa toimivan resilienssiasioiden erityisasiantuntijan palkkaus- ja muihin menoihin ja 400 000 euroa siirrosta momentille 33.03.04 johtuen tehtäväsiirrosta (-8 htv) informaatio-ohjauksessa.

2026 II lisätalousarvio	-911 000
2026 I lisätalousarvio	200 000
2026 talousarvio	39 157 000
2025 tilinpäätös	40 454 000
2024 tilinpäätös	40 527 000

06. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen vankiterveydenhuollon yksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 150 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 25.40.01 vankien mielenterveyspalveluiden ja psykiatrisen hoidon saatavuuden parantamiseksi.

2026 II lisätalousarvio	150 000
2026 talousarvio	23 866 000
2025 tilinpäätös	23 641 000
2024 tilinpäätös	22 466 000

03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta

04. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 710 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 400 000 euroa on siirtoa momentilta 33.01.01 johtuen tehtäväsiirrosta (8 htv) informaatio-ohjauksessa ja 310 000 euroa on momentilta 28.70.04 peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia, jolla varmistetaan rahapelilain (10/2026) edellyttämän pelihaittarekisterin kehittämistyö.

2026 II lisätalousarvio	710 000
2026 I lisätalousarvio	300 000
2026 talousarvio	84 537 000
2025 tilinpäätös	81 820 000
2024 tilinpäätös	81 003 000

20. Työttömyysturva

52. Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 300 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 1 700 000 euroa yleistuen tarveharkinnan arvion tarkentumisen perusteella ja lisäyksenä 1 400 000 euroa yleis-tuen tarveharkintaa koskevan siirtymäsäännöksen vuoksi.

2026 II lisätalousarvio	-300 000
2026 talousarvio	1 447 500 000
2025 tilinpäätös	1 309 600 000
2024 tilinpäätös	1 365 555 411

60. Sosiaali- ja terveydenhuollon tukeminen

35. Valtionosuus korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuoltoon (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuodelta 2025 siirtynyttä määrärahaa saa käyttää enintään 250 000 euroa Toivottua lastensaantia tukevan pilottihankkeen valtionavustusten maksamiseen YTHS:lle ja Väestöliitolle valtionavustuslain mukaisesti.

Selvitysosa: Käyttötarkoitukseen osoitettavalla valtionavustuksella on tarkoitus käynnistää vuosia 2026—2027 koskeva määräaikainen kehittämishanke. Hankkeen tarkoituksena on tarjota tukea, lisätä hedelmällisyystietoutta ja vahvistaa neuvontaa lastensaantia pohtiville korkeakouluopiskelijoille sekä tuottaa kattava tietopaketti hedelmällisyydestä terveydenhuollon ammattilaisten työn tueksi. Väestöliitto tarjoaa hankkeeseen tutkimusosaamisen, hedelmällisyystietouden asiantuntemuksen sekä alustan strukturoidun neuvontamenetelmän kehittämiseksi. YTHS:n

kautta hanke tavoittaa valtakunnallisesti yli 300 000 korkeakouluopiskelijaa, jotka ovat korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelujen piirissä.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2026 II lisätalousarvio	—
2026 talousarvio	73 348 000
2025 tilinpäätös	72 732 000
2024 tilinpäätös	68 712 000

39. Palvelurakenteen kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 40 000 000 euroa valtionavustuksiin, jotka kohdistuvat hyvinvointialueiden lakisääteisistä tehtävistä erillisiin määräikäksi omalääkäri-, omatiimi- ja ammatinharjoittajamallien kehittämishankkeisiin.

Selvitysosa: Perustelujen muutos aiheutuu kehittämishankekokonaisuuden kohdentumisen tarkentumisesta. Ammatinharjoittajamallin kehittämiseen suunnataan rahoitusta hyvinvointialueiden hakemusten arvioinnin yhteydessä huomioon ottaen hakemusten laatu ja niiden yhteensovitettavuus alueen perusterveydenhuollon palvelutuotannon kehitysvaiheeseen henkilökohtaisen hoidon jatkuvuuden näkökulmasta.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2026 II lisätalousarvio	—
2026 talousarvio	42 300 000
2025 tilinpäätös	2 800 000
2024 tilinpäätös	300 000

52. Valtion rahoitus turvakotitoiminnan menoihin (siirtomääräraha 2 v)

Momentin määräraha muutetaan kaksivuotiseksi siirtomäärärahaksi.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2026 II lisätalousarvio	—
2026 talousarvio	31 000 000
2025 tilinpäätös	27 550 000
2024 tilinpäätös	26 550 000

70. Terveiden ja toimintakyvyn edistäminen

50. Terveiden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 400 000 euroa.

Vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta määrärahasta peruutetaan 1 400 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia, jolla tuetaan kunnissa toteutettavaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa sekä toimintaa, jota kunnat, hyvinvointialueet ja järjestöt toteuttavat yhdessä.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2026 II lisätalousarvio	1 400 000
2026 talousarvio	9 650 000
2025 tilinpäätös	11 300 000
2024 tilinpäätös	11 525 000

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöhallinnon toimintamenot

01. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 405 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 463 000 euroa asuinrakennusten energiatehokkuusavustusten myöntämisen palkkaus- ja tietojärjestelmäkustannuksiin ja vähennyksenä 58 000 euroa siirtona momentille 23.01.01 arkistonjärjestämishankkeeseen ympäristöministeriön vanhojen, järjestelemättömien arkistoaineistojen järjestämistä ja seulomista varten.

2026 II lisätalousarvio	405 000
2026 talousarvio	38 038 000
2025 tilinpäätös	41 952 999
2024 tilinpäätös	37 300 000

20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

57. Valtion tukeman asuntokannan avustukset (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää vuokra- ja asumisoikeustaloyhteisöjen talouden tervehdyttämisavustuksista annetun lain (1030 / 2008) mukaisten avustusten myöntämiseen yhteensä enintään 600 000 euroa, josta saa käyttää enintään 200 000 euroa taloudellisissa vaikeuksissa olevien asuntoyhteisöjen talouden tervehdyttämistä ja kunnossapidon suunnittelua edistävästä selvityksistä ja toimenpiteistä aiheutuviin kustannuksiin.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 300 000 euroa saatavien turvaamiseen kuten saatavien perintään ja vakuusomaisuuden hoitoon, takautumisoikeuden käyttämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen, kiinnityksen haltijan vastuuvakuutuksen maksamiseen, kiinteistön tai muun omaisuuden ostamiseen konkurssi- tai ulosottohuuto-kaupassa tai muussa realisointijärjestelyssä, milloin se on laina-, takaus- tai muiden sellaisten saatavien turvaamiseksi tai takausvastuiden minimoimiseksi tarpeen sekä näin tulleen omaisuuden hoidosta ja realisoinnista aiheutuviin kustannuksiin.

Selvitysosa: Perustelujen muutos on tarpeen, koska Valtiokonttori vastaa edelleen samoista taloushallinnon tehtävistä kuin aiemmin Valtion asuntorahastossa, mutta siirtää varsinaiset talousarviotapahtumat kirjattavaksi ympäristöministeriöön. Kokonaisuuden hallinta ja raportointi ovat ministeriön vastuulla. Saatavien turvaamisen toimenpiteitä suoritetaan myös Valtion tuke-
man asuntorakentamisen keskuksessa (Varke).

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2026 II lisätalousarvio	—
2026 talousarvio	80 600 000

58. *Valtion tukeman asuntotuotannon valtuudet (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 26 950 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu arvion tarkentumisesta.

2026 II lisätalousarvio	-26 950 000
2026 talousarvio	152 020 000

59. *Avustukset asuinrakennusten energiatehokkuuden edistämiseksi (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään 24 537 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuslain (688/2001) nojalla asuinrakennusten energiatehokkuusavustuksiin siten kuin annettavalla valtioneuvoston asetuksella säädetään.

Avustuksen myöntää ympäristöministeriö.

Selvitysosa: Avustuksella tavoitellaan suunnitteilla olevien remonttien nopeuttamista sekä uusia korjaushankkeita. Tarkoituksena on, että avustusta voitaisiin myöntää takautuvasti hankkeisiin, joiden tarjouspyynnöt on hyväksytty tai urakkasopimukset allekirjoitettu ja rakennustyöt alkaneet aikaisintaan 1.6.2026.

Vuonna 2026 valmistellaan valtioneuvoston asetus myönnettäviä avustuksia varten. Asetuksen valmistelussa linjataan tarkennetut kriteerit: avustuskohteet, myöntämisen edellytykset, avustuksen määrä ja tekniset ratkaisut avustuksen myöntämiseksi.

2026 II lisätalousarvio	24 537 000
-------------------------	------------